

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ປະທານປະເທດ

ເລກທີ.....**261**...../ປປທ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ...**02 ສິງຫາ 2019**.....

ລັດຖະດໍາລັດ
ຂອງປະທານປະເທດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ກ່ຽວກັບການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ (ສະບັບປັບປຸງ)

- ອີງຕາມ ລັດຖະທໍາມະນູນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ (ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2015) ໝວດທີ VI ມາດຕາ 67 ຂໍ້ 1;
- ອີງຕາມ ມະຕິຂອງກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ ສະບັບເລກທີ 14/ສພຊ, ລົງວັນທີ 21 ມິຖຸນາ 2019 ກ່ຽວກັບການຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ (ສະບັບປັບປຸງ);
- ອີງຕາມ ຫ້າງສື່ສະເໜີຂອງຄະນະປະຈໍາສະພາແຫ່ງຊາດ ສະບັບເລກທີ 20/ຄປຈ, ລົງວັນທີ 19 ກໍລະກົດ 2019.

ປະທານປະເທດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ອອກລັດຖະດໍາລັດ:

ມາດຕາ 1 ປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ (ສະບັບປັບປຸງ).

ມາດຕາ 2 ລັດຖະດໍາລັດສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ

ບຸນຍັງ ວໍລະຈິດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ **14** /ສພຊ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ **21 / 06 / 19**

ມະຕິ

ຂອງກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ
ກ່ຽວກັບການຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ (ສະບັບປັບປຸງ)

ອີງຕາມລັດຖະທຳມະນູນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ (ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2015) ມາດຕາ 53 ຂໍ້ 1 ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສະພາແຫ່ງຊາດ (ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2015) ມາດຕາ 11 ຂໍ້ 1.

ພາຍຫຼັງທີ່ກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນ ເທື່ອທີ 7 ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ຊຸດທີ VIII ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາ ຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ (ສະບັບປັບປຸງ) ໃນວາລະກອງ ປະຊຸມ ຄັ້ງວັນທີ 21 ມິຖຸນາ 2019.

ກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ ຕົກລົງ:

ມາດຕາ 1 ຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ (ສະບັບປັບປຸງ) ດ້ວຍຄະແນນສຽງຫຼາຍກວ່າເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງຈຳນວນສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ.

ມາດຕາ 2 ມະຕິສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ປານີ ຢາທໍ່ຕູ້

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ 70 /ສພຊ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 21 ມິຖຸນາ 2019

**ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ
(ສະບັບປັບປຸງ)**

ພາກທີ I

ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 1 (ປັບປຸງ) ຈຸດປະສົງ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ກຳນົດ ຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມ ກວດກາວຽກງານທີ່ດິນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວມີປະສິດທິຜົນ ແນໃສ່ຮັບປະກັນ ການປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ, ເຮັດໃຫ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງ ປະຊາຊົນດີຂຶ້ນ, ສັງຄົມມີຄວາມສະຫງົບ, ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍ ແລະ ຍຸຕິທຳ, ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນ ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຊາດ ຕາມທິດຍືນຍົງ ແລະ ເຮັດໃຫ້ທີ່ດິນມີມູນຄ່າເພີ່ມຂຶ້ນ ລວມທັງ ປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ, ເຂດນ້ຳແດນດິນ ຂອງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.

ມາດຕາ 2 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນ

ທີ່ດິນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນ ເນື້ອທີ່ດິນ ຊຶ່ງນອນຢູ່ໃນ ເຂດແດນຂອງ ສປປ ລາວ ປະກອບດ້ວຍ ໜ້າດິນ, ພື້ນດິນ, ມຸຜາ, ເກາະດອນ ແລະ ດິນຜືນນ້ຳ.

ທີ່ດິນ ແມ່ນ ຊັບພະຍາກອນອັນລ້ຳຄ່າ ແລະ ທຶນຮອນອັນມະຫາສານຂອງຊາດ ທີ່ເປັນບ່ອນ ດຳລົງຊີວິດ ແລະ ທຳມາຫາກິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ, ເປັນພາຫະນະອັນສຳຄັນ ແລະ ປັດໄຈຕົ້ນຕໍຂອງການຜະ ລິດ, ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ.

ມາດຕາ 3 (ປັບປຸງ) ກຳມະສິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ທີ່ດິນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເປັນກຳມະສິດຂອງວົງຄະນະຍາດ ແຫ່ງຊາດ ຊຶ່ງລັດ ເປັນຕົວແທນເຈົ້າກຳມະສິດດັ່ງກ່າວ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຢ່າງລວມສູນເປັນເອກະພາບໃນຂອບເຂດ ທົ່ວປະເທດ ໂດຍມີການຈັດສັນ, ວາງແຜນການນຳໃຊ້ ແລະ ພັດທະນາທີ່ດິນ.

ລັດ ມອບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ພົນລະເມືອງລາວ, ລວມທັງ ນິຕິບຸກຄົນ, ລວມໝູ່ ແລະ ການ ຈັດຕັ້ງທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ ນຳໃຊ້ຢ່າງຍາວນານ ແລະ ໜັ້ນຄົງ.

ລັດ ມອບໃຫ້ກົມກອງປະກອບອາວຸດ, ອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ.

ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ ມີສິດເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ຫຼື ຊື້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ແລະ ເຊົ່າທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ. ສຳລັບການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມການອະນຸຍາດຂອງລັດ ມີສິດແຕ່ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ແລະ ເຊົ່າທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ.

ລັດ ຮັບຮູ້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນສະເພາະແຕ່ເທິງໜ້າດິນເທົ່ານັ້ນ, ສ່ວນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ມີຢູ່ໃນພື້ນດິນ ແລະ ໜ້າດິນ ເປັນກຳມະສິດຂອງວົງຄະນະຍາດແຫ່ງຊາດ.

ລັດ ຈະໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນຈາກຜູ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນກໍລະນີມີຄວາມຈຳເປັນ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດລວມຂອງຊາດ ດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເກີດຈາກການໂອນເອົາສິດນັ້ນ.

ລັດ ຈະຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນກໍລະນີມີການລະເມີດກົດໝາຍ ຫຼື ສັນຍາ ໂດຍບໍ່ທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍໃຫ້ຜູ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນ ແຕ່ຢ່າງໃດ.

ມາດຕາ 4 (ໃໝ່) ການອະທິບາຍຄຳສັບ

ຄຳສັບທີ່ນຳໃຊ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍ ດັ່ງນີ້:

1. ໜ້າດິນ ໝາຍເຖິງ ຊັ້ນເທິງຂອງດິນທຸກຕອນ ຊຶ່ງມີ ຕົ້ນໄມ້, ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ, ພືດ, ຊີວະນາໆພັນ, ນ້ຳ, ແຮ່ທາດ ແລະ ອື່ນໆ;
2. ພື້ນດິນ ໝາຍເຖິງ ຊັ້ນລຸ່ມຂອງດິນທຸກຕອນ ຊຶ່ງມີ ຊັ້ນດິນ, ຊັ້ນຫີນ, ນ້ຳໃຕ້ດິນ, ອາຍແກັດ, ແຮ່ທາດ ແລະ ອື່ນໆ;
3. ເກາະດອນ ໝາຍເຖິງ ທີ່ດິນຢູ່ບໍລິເວນນ້ຳ ຊຶ່ງເກີດຂຶ້ນຕາມທຳມະຊາດ ຫຼື ທີ່ດິນປົ່ງໃໝ່ໃນຂອບເຂດທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ;
4. ດິນຜື່ນນ້ຳ ໝາຍເຖິງ ທີ່ດິນຢູ່ຜື່ນນ້ຳ ຊຶ່ງມີ ສັດນ້ຳ, ພືດນ້ຳ, ແຮ່ທາດ ແລະ ອື່ນໆ;
5. ການຈັບຈອງທີ່ດິນ ໝາຍເຖິງ ການເຂົ້າຄອບຄອງທີ່ດິນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ດ້ວຍຮູບການຕ່າງໆ;
6. ການບຸກລຸກທີ່ດິນ ໝາຍເຖິງ ການລ່ວງລະເມີດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ, ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ລວມທັງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ດ້ວຍການໃຊ້ສິດເກີນຂອບເຂດ, ສວຍໃຊ້ອຳນາດ, ໜ້າທີ່, ຕຳແໜ່ງ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນ;
7. ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ໝາຍເຖິງ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ, ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລັດມອບໃຫ້ແບບບໍ່ມີກຳນົດ ຫຼື ຂາຍ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງ ຕາມແຜນການຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ;
8. ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ ໝາຍເຖິງ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ ຊຶ່ງມີໃບຕາດິນຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ;
9. ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ ໝາຍເຖິງ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ ຊຶ່ງມີໃບຕາດິນຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ;

10. ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງ ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມການອະນຸຍາດຂອງລັດ ໝາຍເຖິງ ສິດ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ໄດ້ມາຈາກການເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານ, ຊື້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ເພື່ອເປັນ ບ່ອນດຳລົງຊີວິດ, ທຳມາຫາກິນ ແລະ ດຳເນີນທຸລະກິດຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ;

11. ຖານະສິດທີ່ດິນ ໝາຍເຖິງ ສິດຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ບັນທຶກໄວ້ໃນ ບົ່ມທະບຽນທີ່ດິນ ແລະ ໃບຕາດິນ ເພື່ອເປັນການຢັ້ງຢືນຖານະຄວາມເປັນເຈົ້າຂອງ ເປັນຕົ້ນ ທີ່ດິນ ທີ່ເປັນຊັບ ເດີມ ຫຼື ສິນສົມສ້າງ ຫຼື ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຮ່ວມກັນ;

12. ໃບຢັ້ງຢືນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໝາຍເຖິງ ເອກະສານທີ່ຢັ້ງຢືນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຊຶ່ງອົງການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດ ອອກໃຫ້ຜົນລະເມືອງລາວ ຕາມນະໂຍບາຍຈັດສັນ ເພື່ອເປັນບ່ອນຢູ່ອາໄສ ແລະ ທຳການ ຜະລິດ;

13. ໃບຢັ້ງຢືນການພັດທະນາທີ່ດິນ ໝາຍເຖິງ ເອກະສານທາງການທີ່ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງລັດອອກໃຫ້ຜາຍຫຼັງໄດ້ກວດກາຄວາມຖືກຕ້ອງຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນໃບຢັ້ງຢືນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;

14. ການຍົກສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໝາຍເຖິງ ການເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຕົນໃຫ້ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງຜູ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໄດ້ປະຕິບັດພັນທະໃດໜຶ່ງຕາມການຕົກລົງກ່ອນ ຫຼື ຫຼັງການຮັບສິດນັ້ນ, ສິດນຳໃຊ້ທີ່ ດິນດັ່ງກ່າວ ຈະກາຍເປັນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຂອງຜູ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ກໍຕໍ່ເມື່ອຜູ້ກ່ຽວຫາກໄດ້ປະຕິບັດພັນທະ ຄົບຖ້ວນຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້;

15. ທີ່ດິນປ່າຊຸດໂຊມ ໝາຍເຖິງ ເຂດທີ່ດິນປ່າໄມ້ ທີ່ຖືກທຳລາຍຢ່າງໜັກເປັນເວລາຫຼາຍປີ ຕໍ່ເນື່ອງກັນ ແລະ ໃຊ້ເວລາຫຼາຍສິບປີ ຈຶ່ງສາມາດຝື້ນຝຸດ້ວຍຕົວມັນເອງໄດ້ ຊຶ່ງຄວາມປົກຫຸ້ມຂອງຊັ້ນເຮືອນ ຍອດຕົ້ນໄມ້ບໍ່ເກີນ ສິບສ່ວນຮ້ອຍ ແລະ ບໍລິມາດໄມ້ຍືນຕົ້ນທີ່ມີຂະໜາດໜ້າຕ້າງ ສິບຊ້ຽງຕິແມັດຂຶ້ນໄປ ບໍ່ເກີນ ຊາວແມັດກ້ອນ ຕໍ່ໜຶ່ງເຮັກຕາ;

16. ທີ່ດິນປ່າປອກໂຫຼ້ນ ໝາຍເຖິງ ເຂດທີ່ດິນປ່າໄມ້ ທີ່ຖືກທຳລາຍຢ່າງໜັກ ເປັນເວລາຫຼາຍ ປີ ຕໍ່ເນື່ອງກັນເຮັດໃຫ້ເນື້ອທີ່ດັ່ງກ່າວປົກຫຸ້ມດ້ວຍ ປ່າຫຍ້າຄາ, ຫຍ້າແຝກ, ຫຍ້າແຂມ, ປ່າຝຸ່ມ ຊຶ່ງຕົ້ນໄມ້ບໍ່ສາ ມາດຝື້ນຝຸດ້ວຍຕົວມັນເອງເປັນປ່າໄມ້ ໂດຍທຳມະຊາດໄດ້;

17. ໃບແຜນທີ່ດິນ ໝາຍເຖິງ ເອກະສານຢັ້ງຢືນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມກົດໝາຍ ທີ່ອົງການ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂຶ້ນເມືອງ ອອກໃຫ້ຜາຍຫຼັງໄດ້ມີການສຳຫຼວດວັດແທກ ແລະ ພິສູດຫຼັກຖານກ່ຽວກັບທີ່ດິນຢ່າງຖືກຕ້ອງ;

18. ໃບອະນຸຍາດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ໝາຍເຖິງ ເອກະສານຢັ້ງຢືນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ທີ່ອອກໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງ ຕາມກົດໝາຍ;

19. ຝື້ນທີ່ດິນເຂດພະລັງງານ ໝາຍເຖິງ ຝື້ນທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໃຫ້ເປັນທີ່ຕັ້ງຂອງເຂື່ອນ, ໂຮງໄຟຝ້າ, ສະຖານີໄຟຝ້າ, ແລວສາຍສົ່ງໄຟຝ້າ, ແລວທາງທໍ່ພະລັງງານ, ອາຍແກັດ ແລະ ທີ່ດິນອື່ນໆທີ່ນຳໃຊ້ ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍການຜະລິດ, ສົ່ງ ແລະ ຈຳໜ່າຍ ພະລັງງານ;

20. ຝື້ນທີ່ດິນເຂດບໍ່ແຮ່ ໝາຍເຖິງ ຂອບເຂດເນື້ອທີ່ຊຸດຄົ້ນ, ເຂດໂຮງງານປຸງແຕ່ງ, ລານ ຫຼື ສາງເກັບມ້ຽນແຮ່, ອ່າງເກັບນໍ້າເບື້ອນ, ເສັ້ນທາງເຄື່ອນຍ້າຍ, ເຂດທີ່ພັກອາໄສ, ສຳນັກງານ, ສະຖານທີ່ສ້ອມ ແປງ, ສາງເກັບມ້ຽນທາດລະເບີດ ແລະ ທາດເຄມີຮັບໃຊ້ການຊຸດຄົ້ນ ແລະ ການຜະລິດ;

21. ຝື້ນທີ່ດິນເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ໝາຍເຖິງ ຝື້ນທີ່ດິນທີ່ໄດ້ກຳນົດເປັນເຂດ ເພື່ອສ້າງ ເງື່ອນໄຂ ໃຫ້ແກ່ການດຶງດູດການລົງທຶນ ທີ່ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີສູງ, ນຳໃຊ້ນະວັດຕະກຳໃນການຜະລິດກະສິກຳ

ເປັນສິນຄ້າ, ການຜະລິດທີ່ສະອາດ, ປະຢັດຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ພະລັງງານ ເພື່ອການພັດທະນາແບບ ຍືນຍົງ, ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ;

22. ພື້ນທີ່ດິນເຂດອຸດສາຫະກຳ, ນິຕິມອດສາຫະກຳ ໝາຍເຖິງ ພື້ນທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໃຫ້ ເປັນທີ່ຕັ້ງໂຮງຈັກ, ໂຮງງານ ລວມທັງສະຖານທີ່ພັກເຊົາຂອງກຳມະກອນ, ເຂດປຸງແຕ່ງ ເພື່ອສົ່ງອອກ, ສະຖາບັນ ຫຼື ສູນຄົ້ນຄວ້າທົດລອງດ້ານເຕັກນິກວິທະຍາສາດ, ສະຖານທີ່ບຳບັດນໍ້າເບື້ອນ, ບ່ອນບຳບັດສິ່ງເສດເຫຼືອອຸດສາ ຫະກຳ, ທຳນໍາປະປາ, ທີ່ດິນອື່ນ ທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍອຸດສາຫະກຳ;

23. ຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດຂອງຊາດທີ່ພົວພັນກັບທີ່ດິນ ໝາຍເຖິງ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນເຂົ້າໃນ ເປົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງ ເພື່ອການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ສ້າງລາຍຮັບເຂົ້າງົບປະມານແຫ່ງລັດ, ແກ້ໄຂຄວາມ ທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າ, ວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ໂດຍບໍ່ໃຫ້ທີ່ດິນຂອງ ລັດສູນເສຍ, ມີຜົນກະທົບທາງລົບໜ້ອຍທີ່ສຸດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ;

24. ເຂດໂລຊິດສະຕິກ ໝາຍເຖິງ ພື້ນທີ່ຈັດສັນສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ໂລຊິດສະ ຕິກ ຊຶ່ງມີສະຖານີລົດຂົນສົ່ງສິນຄ້າ, ລານຕູ້ສິນຄ້າ, ສະຖານີຄ່ຽນຖ່າຍຕູ້ສິນຄ້າ ແລະ ສາງສິນຄ້າ;

25. ຄຳທຳນຽມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໝາຍເຖິງ ພັນທະປະຈຳປີໃນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ຕ້ອງເສຍ ໃຫ້ລັດ ໂດຍເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ລວມທັງອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ຍົກເວັ້ນຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນ ຂອງລັດ, ຜູ້ຊື້ສິດ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ແລະ ຜູ້ເຊົ່າທີ່ດິນຈາກພົນລະເມືອງລາວ;

26. ຄຳທຳນຽມກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ໝາຍເຖິງ ຄຳສິດຄຸ້ມຄອງ, ບໍລິຫານຂອງລັດ ທີ່ເກັບຈາກ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ເຄື່ອນໄຫວທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ໂດຍຜ່ານຂະແໜງ ການຂອງລັດ ດ້ວຍການອອກໃບອະນຸຍາດ ຫຼື ໃບຍັງຢືນ;

27. ຄຳບໍລິການກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ໝາຍເຖິງ ຄຳບໍລິການຮັບໃຊ້ທາງດ້ານບໍລິຫານວິຊາການ ທີ່ເກັບຈາກບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ໂດຍຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດ;

28. ໜ່ວຍງານບໍລິການປະຕູດຽວ ໝາຍເຖິງ ໜ່ວຍງານທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ບໍລິການຂັ້ນທະບຽນ ອອກໃບຕາດິນ, ຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຂອງອົງການຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ;

29. ຄອນໂດມິນຽມ ໝາຍເຖິງ ອາຄານຫຼາຍຊັ້ນທີ່ມີຫຼາຍຫ້ອງ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດປຸກສ້າງ ຈາກລັດ ດ້ວຍຮູບການຂັ້ນທະບຽນທີ່ດິນເປັນນິຕິບຸກຄົນ ເພື່ອປຸກສ້າງເປັນຄອນໂດມິນຽມ;

30. ຫ້ອງຊຸດ ໝາຍເຖິງ ບັນດາຫ້ອງຢູ່ໃນຄອນໂດມິນຽມ ຊຶ່ງສາມາດເປັນກຳມະສິດຂອງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ;

31. ຕົວເມືອງໃໝ່ ໝາຍເຖິງ ເຂດພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານທາງດ້ານ ການຄ້າ, ການບໍລິ ການ ແລະ ທີ່ຢູ່ອາໄສ ທີ່ທັນສະໄໝ ຊຶ່ງເຂດດັ່ງກ່າວບໍ່ແມ່ນຕົວເມືອງໃນລະບົບການປົກຄອງ;

32. ສິດເໜືອທີ່ດິນ ໝາຍເຖິງ ສິດຂອງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ໃນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນອື່ນ ຕາມຂອບເຂດສິດນຳໃຊ້ຂອງດິນຕອນນັ້ນ ເພື່ອສ້າງຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ຕົນເອງ ດ້ວຍການກໍ່ສ້າງສິ່ງໃດໜຶ່ງ, ປຸກຕົ້ນໄມ້ ແລະ ສິ່ງອື່ນ ໃສ່ທີ່ດິນຕອນດັ່ງກ່າວ ຕາມສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ.

ມາດຕາ 5 (ປັບປຸງ) ນະໂຍບາຍຂອງລັດກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ

ລັດ ສົ່ງເສີມໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ ດ້ວຍ

ການວາງນະໂຍບາຍ, ວິທີການ ແລະ ມາດຕະການຕ່າງໆ ເຊັ່ນ ການສຶກສາອົບຮົມ, ການສົ່ງເສີມການລົງທຶນດ້ານ ແຮງງານ, ວັດຖຸ, ທຶນ, ເຕັກນິກ ເຕັກໂນໂລຊີ, ການກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານທີ່ດີ.

ລັດ ຫຼຸດຜ່ອນ ຫຼື ຍົກເວັ້ນຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການສໍາຫຼວດວັດແທກຂັ້ນທະບຽນອອກ ໃບຕາດິນ ແລະ ການເສຍຄ່າທຳນຽມການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນນໍາໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວທຸກຍາກ ແລະ ໃນເຂດບຸລິມະສິດ ກະສິກໍາ ລວມທັງເຂດທີ່ໄດ້ປະກາດເປັນເຂດໄພພິບັດ.

ລັດ ຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມ ໃຫ້ມີການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ພັດທະນາບຸນປັນຍາຂອງຊາດ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ເຂົ້າໃນການ ຄຸ້ມຄອງ, ບໍລິຫານ, ປົກປັກຮັກສາ, ນໍາໃຊ້, ພັດທະນາທີ່ດິນ ແລະ ພື້ນຜູ້ດິນໃຫ້ມີຄຸນນະພາບດີຂຶ້ນ.

ລັດ ສົ່ງເສີມສິດເປັນເຈົ້າ ແລະ ບົດບາດຂອງແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ, ສີ່ມວນຊົນ ແລະ ປະຊາຊົນ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການຕິດຕາມ ກວດກາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ພົວພັນກັບທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 6 (ໃໝ່) ຫຼັກການກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ

ວຽກງານທີ່ດິນ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫຼັກການ ດັ່ງນີ້:

1. ສອດຄ່ອງກັບ ລັດຖະທໍາມະນູນ, ກົດໝາຍ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງ ຊາດ, ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ລວມທັງວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ- ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ;

2. ຄຸ້ມຄອງຢ່າງລວມສູນ, ເປັນເອກະພາບໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ແລະ ຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ ທີ່ດິນຂອງລັດສູນເສຍ;

3. ຮັບປະກັນການຮັກສາເນື້ອທີ່ດິນກະສິກໍາ ຕາມແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ ເພື່ອຄໍາປະກັນ ຄວາມໝັ້ນຄົງທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ, ເນື້ອທີ່ດິນທີ່ຈະນໍາໃຊ້ ແລະ ພັດທະນາ ສາມສິບສ່ວນຮ້ອຍ ແລະ ເນື້ອ ທີ່ດິນປ່າໄມ້ປົກຫຸ້ມບໍ່ໃຫ້ຫຼຸດ ເຈັດສິບສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງເນື້ອທີ່ດິນທົ່ວປະເທດ;

4. ຮັບປະກັນກົງຈັກການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານທີ່ດິນ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສະ ພາບຕົວຈິງໃນແຕ່ລະໄລຍະ, ມີການແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງລະຫວ່າງຂະແໜງການຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນໃຫ້ຈະ ແຈ້ງ;

5. ຮັບປະກັນການປະສານສົມທົບກັນລະຫວ່າງຂະແໜງການ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ທຸກພາກສ່ວນໃນການຕິດຕາມກວດກາການປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ມີປະສິດທິ ພາບ;

6. ຮັບປະກັນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງ ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ, ອົງ ການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ, ສີ່ມວນຊົນ ແລະ ປະຊາຊົນ ໃນການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ ກວດກາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ທີ່ພົວພັນກັບທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 7 (ປັບປຸງ) ການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ລັດ ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ລວມທັງຊັບສິນທີ່ຕັ້ງຢູ່ເທິງໜ້າດິນ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ, ມີຄວາມສະຫງົບ ເປັນປົກກະຕິ ແລະ ຍາວນານ.

ມາດຕາ 8 (ປັບປຸງ) ການບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ ຈັບຈອງ ແລະ ບຸກລຸກທີ່ດິນ

ລັດ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ຈັບຈອງ ແລະ ບຸກລຸກທີ່ດິນ.

ການຈັບຈອງ ແລະ ບຸກລຸກທີ່ດິນຈະຖືກລົງໂທດຕາມກົດໝາຍ ແລະ ຈະຖືກຮັບຄືນ. ໃນກໍລະນີມີສິ່ງບຸກສ້າງ ຫຼື ດໍາເນີນກິດຈະການໃດໜຶ່ງຢູ່ໃນທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງຮື້ຖອນສິ່ງບຸກສ້າງ ແລະ ຢຸດເຊົາການດໍາເນີນກິດຈະການ ໂດຍລັດຈະບໍ່ທົດແທນຄືນແຕ່ຢ່າງໃດ.

ມາດຕາ 9 (ໃໝ່) ຂອບເຂດການນໍາໃຊ້ກົດໝາຍ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ນໍາໃຊ້ສໍາລັບບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ລວມທັງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ທີ່ດໍາລົງຊີວິດ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວຢູ່ໃນດິນແດນ ສປປ ລາວ.

ມາດຕາ 10 (ໃໝ່) ການຮ່ວມມືສາກົນ

ລັດ ສິ່ງເສີມການພົວພັນຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ ດ້ວຍການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ, ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ, ວິທະຍາສາດ, ເຕັກນິກ ເຕັກໂນໂລຊີ, ການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດທາງດ້ານວິຊາການ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວ ມີປະສິດທິພາບ, ປະຕິບັດຕາມສິນທິສັນຍາ ແລະ ສັນຍາສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ພາກທີ II

ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ ທີ່ດິນ

ໝວດທີ 1

ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ

ມາດຕາ 11 (ໃໝ່) ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ

ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ ແມ່ນ ການກຳນົດເຂດ ແລະ ປະເພດທີ່ດິນຢ່າງເປັນລະບົບ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບຈຸດພິເສດທຳແຮງທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ທີ່ຕັ້ງຜູ້ມສັນຖານຂອງປະເທດ ແລະ ຈຸດພິເສດແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ, ຕອບສະໜອງຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການໃນການພັດທະນາປະເທດຊາດ ຕາມທິດຍືນຍົງ ແລະ ວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ.

ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ;
2. ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ.

ມາດຕາ 12 (ໃໝ່) ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ

ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ແມ່ນ ການກຳນົດເຂດ, ປະເພດທີ່ດິນ ທີ່ມີລັກສະນະຍຸດທະສາດລະດັບຊາດ ເພື່ອພັດທະນາທີ່ດິນເຂດພື້ນທີ່ນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ປ່ອນຢູ່ອາໄສ ແລະ ທຳການຜະລິດ ສາມສິບສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງເນື້ອທີ່ທົ່ວປະເທດ ແລະ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາພື້ນທີ່ເຂດສະຫງວນ ແລະ ອະນຸລັກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ໂດຍໃຫ້ມີປ່າໄມ້ປົກຫຸ້ມກວມເອົາ ເຈັດສິບສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງເນື້ອທີ່ທົ່ວປະເທດ.

ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ສ້າງແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງ ຊາດ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລ້ວສະເໜີຕໍ່ລັດ ຖະບານ ພິຈາລະນາ ເພື່ອນຳສະເໜີສະພາແຫ່ງຊາດ ຮັບຮອງ.

ມາດຕາ 13 (ໃໝ່) ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ

ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ ແມ່ນ ການກຳນົດເຂດ, ປະເພດທີ່ດິນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ຊຶ່ງປະ ກອບມີ ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນ, ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຂອງຂັ້ນ ແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ບ້ານ ພ້ອມທັງ ກຳນົດເຂດປະເມີນຄວາມສ່ຽງຈາກການປ່ຽນແປງດິນຜ້າອາກາດ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ ແຫ່ງຊາດ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ, ຈຸດພິເສດທ່າແຮງທາງດ້ານຊັບພະ ຍາກອນທຳມະຊາດ, ທີ່ຕັ້ງພູມສັນຖານໃນແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ.

ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ສ້າງແຜນຈັດສັນທີ່ດິນ ທ້ອງຖິ່ນໂດຍປະສານສົມທົບກັບພະແນກການ, ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ແລະ ອົງການປົກຄອງບ້ານ ທີ່ກ່ຽວ ຂ້ອງ ແລ້ວສະເໜີຕໍ່ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ພິຈາລະນາ ເພື່ອນຳສະເໜີສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ຮັບຮອງ.

ໝວດທີ 2

ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ມາດຕາ 14 (ໃໝ່) ແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນ ນະໂຍບາຍພື້ນຖານກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກ ຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ກຳນົດແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ ດິນແຫ່ງຊາດ ປະກອບເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ປະກອບມີ ແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຂັ້ນສູນ ກາງ ແລະ ຂັ້ນແຂວງ.

ມາດຕາ 15 (ໃໝ່) ແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂັ້ນສູນກາງ

ກະຊວງທີ່ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມຂະແໜງການໃນແຕ່ລະປະເພດ ສ້າງແຜນຍຸດທະສາດ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ປະກອບເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະ ກິດ-ສັງຄົມຂອງຂະແໜງການຕົນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ດ້ວຍການປະສານສົມ ທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ.

ລັດຖະບານ ຮັບຮອງແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ຕາມການສະເໜີຂອງກະ ຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 16 (ໃໝ່) ແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂັ້ນແຂວງ

ພະແນກການຂັ້ນແຂວງ ທີ່ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ສ້າງແຜນຍຸດທະສາດການ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ປະກອບເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງ ຄົມຂັ້ນແຂວງ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນຈັດສັນທີ່ດິນຂັ້ນແຂວງໃນແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ ທີ່ດິນຕາມຂະແໜງການຂອງຕົນ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນແຂວງ, ພະແນກການ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ຮັບຮອງແຜນຍຸດທະສາດການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ຕາມການສະເໜີຂອງພະແນກການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 17 (ໃໝ່) ເນື້ອໃນແຜນຍຸດທະສາດການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ແຜນຍຸດທະສາດການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ປະກອບມີເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

1. ທິດທາງລວມການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ໃນແຕ່ລະເຂດ ທີ່ປະກອບໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ;
2. ເປົ້າໝາຍ ແລະ ຄາດໝາຍລວມຂອງແຜນຍຸດທະສາດ;
3. ບັນດາວຽກງານຈຸດສຸມໃນການຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃນແຕ່ລະເຂດ;
4. ນະໂຍບາຍ, ກົນໄກ ແລະ ມາດຕະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານກ່ຽວກັບທີ່ດິນ;
5. ບັນດາແຜນງານ, ໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 18 (ໃໝ່) ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນ ການກຳນົດເປົ້າໝາຍການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດໃນແຕ່ລະເຂດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນຍຸດທະສາດການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ລວມທັງແຜນການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ ແລະ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ຕ້ອງວາງແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດຂັ້ນສູນກາງ ລັດຖະບານ ຮັບຮອງຕາມການສະເໜີຂອງກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ຮັບຮອງ ຕາມການສະເໜີຂອງພະແນກການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 19 (ໃໝ່) ເປົ້າໝາຍການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ຈະຖືກນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນແຕ່ລະເປົ້າໝາຍ ດັ່ງນີ້:

1. ເປົ້າໝາຍອະນຸລັກ ແມ່ນ ເຂດທີ່ດິນປ່າປ່ອງກັນ, ທີ່ດິນປ່າສະຫງວນ, ທີ່ດິນປ່າຜະລິດ, ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ແລະ ທີ່ດິນປະເພດອື່ນທີ່ລັດສະຫງວນໄວ້ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາລະບົບນິເວດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ລວມທັງການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນເຂດຊາຍແດນ;
2. ເປົ້າໝາຍພັດທະນາ ແມ່ນ ເຂດທີ່ນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດກະສິກຳ ເພື່ອຄ້ຳປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ເຂດທີ່ກຳນົດໄວ້ ເພື່ອນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການປຸກສ້າງ, ອຸດສາຫະກຳ, ພະລັງງານ, ບໍ່ແຮ່, ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ, ຄົມມະນາຄົມ, ການສື່ສານ, ວັດທະນະທຳ, ການທ່ອງທ່ຽວ, ການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແລະ ອື່ນໆ.

ພາກທີ III

ການຈັດແບ່ງເຂດ, ປະເພດ, ການສຳຫຼວດ, ການປົກປັກຮັກສາ, ການພັດທະນາ ແລະ ການຫັນປ່ຽນປະເພດ ທີ່ດິນ ໜວດທີ 1 ການຈັດແບ່ງເຂດ ແລະ ປະເພດທີ່ດິນ

ມາດຕາ 20 (ປັບປຸງ) ການຈັດແບ່ງເຂດທີ່ດິນ

ທີ່ດິນໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ໄດ້ຈັດແບ່ງເປັນ ສາມ ເຂດ ດັ່ງນີ້:

1. ເຂດທົ່ງພຽງ;
2. ເຂດພູພຽງ;
3. ເຂດພູດອຍ.

ເຂດທົ່ງພຽງ ແມ່ນ ເຂດພື້ນທີ່ດິນທີ່ຮາບພຽງ ຫຼື ຫູບໂນນ ໂດຍມີລະດັບຄວາມສູງທີ່ແຕກຕ່າງກັນລະຫວ່າງພື້ນທີ່ຕໍ່າ ແລະ ສູງ ຊຶ່ງໃນແຕ່ລະເຂດບໍ່ແຕກຕ່າງກັນຫຼາຍ ແລະ ສູງກວ່າລະດັບໜ້ານ້ຳທະເລບໍ່ເກີນ ໜຶ່ງຮ້ອຍແມັດ.

ເຂດພູພຽງ ແມ່ນ ເຂດພື້ນທີ່ດິນທີ່ຮາບພຽງ, ມີລະດັບສູງຂຶ້ນກວ່າບໍລິເວນທີ່ຢູ່ອ້ອມຮອບ ໂດຍສ່ວນໃຫຍ່ເປັນບໍລິເວນທີ່ມີເນື້ອທີ່ກວ້າງ, ພື້ນທີ່ຕໍ່າ ແລະ ສູງມີລະດັບຕ່າງກັນຫຼາຍກວ່າ ໜຶ່ງຮ້ອຍຫ້າສິບ ແມັດ ແລະ ສູງກວ່າລະດັບໜ້ານ້ຳທະເລແຕ່ ໜຶ່ງຮ້ອຍແມັດ ຫາ ໜຶ່ງພັນຫ້າຮ້ອຍແມັດ, ມີຂອບສູງຊັນ ຫຼື ຜາຊັນຢູ່ຢ່າງໜ້ອຍໜຶ່ງດ້ານ ຫຼື ມີສາຍພູກັ້ນເປັນຂອບຢູ່ດ້ານໃດດ້ານໜຶ່ງ.

ເຂດພູດອຍ ແມ່ນ ເຂດພື້ນທີ່ດິນ ທີ່ມີລະດັບສູງຂຶ້ນກວ່າບໍລິເວນອ້ອມຮອບ ຊຶ່ງປະກອບມີພູຜາ ແລະ ເນີນພູ, ມີລັກສະນະພູມິປະເທດໂດຍທົ່ວໄປຄືກັນ ແຕ່ລະດັບ ແລະ ຄວາມຄ້ອຍຊັນແຕກຕ່າງກັນ, ພູຜາຈະມີຄວາມສູງເກີນ ຫ້າຮ້ອຍແມັດ, ສ່ວນເນີນພູມີຄວາມສູງລະຫວ່າງ ໜຶ່ງຮ້ອຍຫ້າສິບ ຫາ ຫ້າຮ້ອຍແມັດ.

ມາດຕາ 21 (ປັບປຸງ) ການຈັດປະເພດທີ່ດິນ

ທີ່ດິນ ແບ່ງອອກເປັນປະເພດ ດັ່ງນີ້:

1. ທີ່ດິນກະສິກຳ;
2. ທີ່ດິນປ່າໄມ້;
3. ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ;
4. ທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ;
5. ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ;
6. ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ;
7. ທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ;
8. ທີ່ດິນປຸກສ້າງ.

ໝວດທີ 2

ການສໍາຫຼວດ, ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ການພັດທະນາທີ່ດິນ

ມາດຕາ 22 (ໃໝ່) ການສໍາຫຼວດທີ່ດິນ

ການສໍາຫຼວດທີ່ດິນ ແມ່ນ ການເກັບກໍາຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ເປັນຕົ້ນ ຂອບເຂດເນື້ອທີ່, ສະພາບການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ຄຸນນະພາບຂອງດິນ, ການປ່ຽນແປງປະເພດທີ່ດິນ ດ້ວຍການນໍາໃຊ້ເຕັກນິກທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອວາງແຜນການນໍາໃຊ້ ແລະ ພັດທະນາທີ່ດິນ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ແລະ ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ.

ມາດຕາ 23 (ປັບປຸງ) ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ລວມທັງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບທີ່ດີ, ບໍ່ເຮັດໃຫ້ມີການເຊາະເຈື່ອນ, ຍຸບລົງ, ເສື້ອມໂຊມ, ຮັກສາຄຸນນະພາບໃຫ້ເໝາະສົມກັບແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ ແລະ ບໍ່ເຮັດໃຫ້ເນື້ອທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດຫຼຸດລົງ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ໃຫ້ມີຜົນກະທົບທາງລົບໜ້ອຍທີ່ສຸດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທໍາມະຊາດ.

ມາດຕາ 24 (ໃໝ່) ການພັດທະນາທີ່ດິນ

ການພັດທະນາທີ່ດິນ ແມ່ນ ການປ່ຽນແປງສະພາບທີ່ດິນ, ປັບປຸງ, ຝື້ນຝືດໃຫ້ມີຄຸນນະພາບດີຂຶ້ນ, ມີມູນຄ່າເພີ່ມ, ສົມດຸນກັບລະບົບນິເວດໃນແຕ່ລະເຂດ ແລະ ປະເພດທີ່ດິນ ເພື່ອນໍາໃຊ້ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ໝວດທີ 3

ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ

ມາດຕາ 25 (ປັບປຸງ) ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ

ການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນຈາກປະເພດໜຶ່ງໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ຈະດໍາເນີນໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອ ຫາກເຫັນວ່າມີຄວາມຈໍາເປັນນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍອື່ນ ເພື່ອຮັບໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດຂອງຊາດ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ຊຶ່ງເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ແລະ ໃຫ້ມີຜົນກະທົບທາງລົບໜ້ອຍທີ່ສຸດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທໍາມະຊາດ. ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກອົງການທີ່ມີສິດຕິກລິງ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 28, 29 ແລະ 30 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບຜິດຊອບຈ່າຍຄ່າສິ້ນເບືອງບໍລິການທາງດ້ານວິຊາການ, ເສຍຄ່າບຸລະນະຝື້ນຝືດ, ຄ່າທໍານຽມການຫັນປ່ຽນ ຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 26 (ໃໝ່) ລັກສະນະການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ

ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ ມີ ສອງ ລັກສະນະ ຄື ລັກສະນະຊົ່ວຄາວ ແລະ ລັກສະນະຖາວອນ.

ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນລັກສະນະຊົ່ວຄາວ ແມ່ນ ການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນຈາກປະເພດໜຶ່ງໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ເພື່ອດຳເນີນກິດຈະການໃດໜຶ່ງ ພາຍຫຼັງກິດຈະການດັ່ງກ່າວສິ້ນສຸດແລ້ວ ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວນັ້ນ ກໍຕ້ອງກັບຄືນມາເປັນທີ່ດິນປະເພດເດີມ ເຊັ່ນ ການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນປ່າໄມ້ ໄປເປັນທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ ເພື່ອຊຸດຄົ້ນແຮ່ທາດ.

ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນລັກສະນະຖາວອນ ແມ່ນ ການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນຈາກປະເພດໜຶ່ງໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ເພື່ອຮັບໃຊ້ຈຸດປະສົງໃດໜຶ່ງ ທີ່ມີລັກສະນະຍາວນານ ເຊັ່ນ ການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນກະສິກຳ ໄປເປັນທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ ເພື່ອສ້າງຖະໜົນຫົນທາງ.

ມາດຕາ 27 (ໃໝ່) ອົງການທີ່ມີສິດຕິກລົງຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ

ອົງການທີ່ມີສິດຕິກລົງຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ສະພາແຫ່ງຊາດ;
2. ລັດຖະບານ;
3. ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ.

ມາດຕາ 28 (ໃໝ່) ການຕົກລົງຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ

ສະພາແຫ່ງຊາດ ຕົກລົງການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ ປ່າປ້ອງກັນແຫ່ງຊາດ, ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ, ທີ່ດິນປ່າຜະລິດ ແລະ ປ່າປ້ອງກັນລະດັບແຂວງ, ປ່າສະຫງວນລະດັບແຂວງ, ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າຕາມທຳມະຊາດທີ່ກຳນົດເປັນເຂດສະຫງວນ ຕາມການສະເໜີຂອງລັດຖະບານ.

ມາດຕາ 29 (ໃໝ່) ການຕົກລົງຂອງລັດຖະບານ

ລັດຖະບານ ຕົກລົງຫັນປ່ຽນທີ່ດິນຈາກປະເພດໜຶ່ງ ໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ຕາມການສະເໜີຂອງກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ບົນຜືນຖານການປະສານສົມທົບ ແລະ ເຫັນດີຂອງກະຊວງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ດັ່ງນີ້:

1. ທີ່ດິນກະສິກຳ ໃຫ້ຫັນປ່ຽນໄດ້ໃນເນື້ອທີ່ແຕ່ ຫ້າສິບເຮັກຕາ ຫາ ໜຶ່ງຮ້ອຍເຮັກຕາ ເທົ່ານັ້ນ ຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການ;
2. ທີ່ດິນປ່າຊຸດໂຊມທີ່ບໍ່ສາມາດຜັນຜູຄືນເອງໄດ້ ໃຫ້ຫັນປ່ຽນໄດ້ໃນເນື້ອທີ່ແຕ່ ໜຶ່ງຮ້ອຍເຮັກຕາ ຫາ ໜຶ່ງຮ້ອຍເຮັກຕາ ເທົ່ານັ້ນ ຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການ;
3. ທີ່ດິນປ່າປອກໂຫຼ້ນ ໃຫ້ຫັນປ່ຽນໄດ້ໃນເນື້ອທີ່ແຕ່ ສອງຮ້ອຍເຮັກຕາ ຫາ ສິບຮ້ອຍເຮັກຕາ ເທົ່ານັ້ນ ຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການ;
4. ທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ ໃຫ້ຫັນປ່ຽນໄດ້ໃນເນື້ອທີ່ແຕ່ ຫ້າສິບເຮັກຕາ ຫາ ເຈັດສິບເຮັກຕາ ເທົ່ານັ້ນ ຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການ;
5. ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ ໃຫ້ຫັນປ່ຽນໄດ້ໃນເນື້ອທີ່ແຕ່ ຫ້າສິບເຮັກຕາ ຫາ ໜຶ່ງຮ້ອຍຫ້າສິບເຮັກຕາ ເທົ່ານັ້ນ ຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການ;

6. ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ ໃຫ້ຫັນປ່ຽນໄດ້ໃນເນື້ອທີ່ແຕ່ ຊາວເຮັກຕາ ຫາ ຫ້າສິບເຮັກຕາ ເທົ່ານັ້ນ ຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການ;

7. ທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ໃຫ້ຫັນປ່ຽນໄດ້ໃນເນື້ອທີ່ແຕ່ ສາມສິບເຮັກຕາລົງມາ ເທົ່ານັ້ນ ຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການ;

8. ທີ່ດິນປຸກສ້າງ ໃຫ້ຫັນປ່ຽນໄດ້ໃນເນື້ອທີ່ແຕ່ ຫ້າສິບເຮັກຕາ ຫາ ໜຶ່ງຮ້ອຍເຮັກຕາ ເທົ່ານັ້ນ ຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການ;

9. ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ຕາມທຳມະຊາດທີ່ກຳນົດເປັນເຂດສະຫງວນ ໃຫ້ຫັນປ່ຽນໄດ້ໃນເນື້ອທີ່ແຕ່ ຊາວເຮັກຕາ ຫາ ຫ້າສິບເຮັກຕາ ເທົ່ານັ້ນ ຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການ.

ຖ້າການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ ຫາກເກີນກວ່າເນື້ອທີ່ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕານີ້ ຕ້ອງໄດ້ມີການຮັບຮອງຈາກສະພາແຫ່ງຊາດ ຕາມການສະເໜີຂອງລັດຖະບານ.

ມາດຕາ 30 (ໃໝ່) ການຕົກລົງຂອງສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ

ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ຕົກລົງຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນຈາກປະເພດໜຶ່ງ ໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ຕາມການສະເໜີຂອງອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ດັ່ງນີ້:

1. ທີ່ດິນກະສິກຳ ໃຫ້ຫັນປ່ຽນໄດ້ໃນເນື້ອທີ່ຕໍ່າກວ່າ ຫ້າສິບເຮັກຕາ ເທົ່ານັ້ນ ຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການ;

2. ທີ່ດິນປ່າຊຸດໂຊມທີ່ບໍ່ສາມາດພື້ນຜູ້ຄົນເອງໄດ້ ໃຫ້ຫັນປ່ຽນໄດ້ໃນເນື້ອທີ່ຕໍ່າກວ່າ ໜຶ່ງຮ້ອຍເຮັກຕາ ເທົ່ານັ້ນ ຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການ;

3. ທີ່ດິນປ່າປອກໄຫຼ້ນ ໃຫ້ຫັນປ່ຽນໄດ້ໃນເນື້ອທີ່ຕໍ່າກວ່າ ສອງຮ້ອຍເຮັກຕາ ເທົ່ານັ້ນ ຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການ;

4. ທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ ໃຫ້ຫັນປ່ຽນໄດ້ໃນເນື້ອທີ່ຕໍ່າກວ່າ ຫ້າສິບເຮັກຕາ ເທົ່ານັ້ນ ຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການ;

5. ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ ໃຫ້ຫັນປ່ຽນໄດ້ໃນເນື້ອທີ່ຕໍ່າກວ່າ ຫ້າສິບເຮັກຕາ ເທົ່ານັ້ນ ຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການ;

6. ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ ໃຫ້ຫັນປ່ຽນໄດ້ໃນເນື້ອທີ່ຕໍ່າກວ່າ ຊາວເຮັກຕາ ເທົ່ານັ້ນ ຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການ;

7. ທີ່ດິນປຸກສ້າງ ໃຫ້ຫັນປ່ຽນໄດ້ໃນເນື້ອທີ່ຕໍ່າກວ່າ ຫ້າສິບເຮັກຕາ ເທົ່ານັ້ນ ຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການ;

8. ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ຕາມທຳມະຊາດທີ່ກຳນົດເປັນເຂດສະຫງວນ ໃຫ້ຫັນປ່ຽນໄດ້ໃນເນື້ອທີ່ແຕ່ ຊາວເຮັກຕາ ລົງມາ ເທົ່ານັ້ນ ຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການ.

ພາກທີ IV

ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ

ມາດຕາ 31 (ປັບປຸງ) ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ຕາມຂະແໜງການ

ລັດຖະບານ ມອບໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນທຸກປະເພດຢ່າງລວມສູນ ໂດຍແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບໃຫ້ບັນດາຂະແໜງການເປັນເຈົ້າການ ໃນການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ດັ່ງນີ້:

1. ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ ແລະ ທີ່ດິນປ່າໄມ້ລວມທັງທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າທີ່ຢູ່ໃນພື້ນທີ່ ທີ່ດິນປະເພດດັ່ງກ່າວ;
2. ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ ໃນພື້ນທີ່ເຂດອຸດສາຫະກຳ ແລະ ນິຄົມອຸດສາຫະກຳ ລວມທັງທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າທີ່ຢູ່ໃນພື້ນທີ່ ທີ່ດິນປະເພດດັ່ງກ່າວ;
3. ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ ໃນພື້ນທີ່ເຂດພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ລວມທັງທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າທີ່ຢູ່ໃນພື້ນທີ່ ທີ່ດິນປະເພດດັ່ງກ່າວ;
4. ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ ໃນພື້ນທີ່ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ລວມທັງທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າທີ່ຢູ່ໃນພື້ນທີ່ ທີ່ດິນປະເພດດັ່ງກ່າວ;
5. ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປຸກສ້າງ ແລະ ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ ລວມທັງທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າທີ່ຢູ່ໃນພື້ນທີ່ ທີ່ດິນປະເພດດັ່ງກ່າວ;
6. ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ ລວມທັງທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າທີ່ຢູ່ໃນພື້ນທີ່ ທີ່ດິນປະເພດດັ່ງກ່າວ;
7. ກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ ແລະ ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ລວມທັງທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າທີ່ຢູ່ໃນພື້ນທີ່ ທີ່ດິນປະເພດດັ່ງກ່າວ.

ກະຊວງທີ່ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕານີ້ ເປັນຜູ້ອອກລະບຽບການຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ສ່ວນທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແມ່ນ ລັດຖະບານ ເປັນຜູ້ກຳນົດ.

ນອກຈາກຂະແໜງການທີ່ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕານີ້ແລ້ວ ພາກສ່ວນອື່ນ ກໍ່ມີສິດຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ຕົນໄດ້ຮັບ ໃນເຂດພື້ນທີ່ ທີ່ນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍວຽກງານທີ່ດິນຄຸ້ມຄອງ.

ໝວດທີ 1

ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ

ມາດຕາ 32 ທີ່ດິນກະສິກຳ

ທີ່ດິນກະສິກຳ ແມ່ນ ທີ່ດິນທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ເພື່ອນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການປຸກຝັງ, ລ້ຽງສັດ, ປະມົງ, ຊົນລະປະທານ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງດ້ານກະສິກຳ.

ມາດຕາ 33 (ໃໝ່) ການສໍາຫຼວດທີ່ດິນກະສິກໍາ

ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສໍາຫຼວດທີ່ດິນກະສິກໍາ ດ້ວຍ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນເຂດທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 34 (ໃໝ່) ການວາງແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກໍາ

ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ວາງແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກໍາ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ແຜນຍຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນກະສິກໍາ.

ມາດຕາ 35 (ໃໝ່) ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນກະສິກໍາ

ທີ່ດິນກະສິກໍາ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປົກປັກຮັກສາ ໂດຍການກໍານົດຂອບເຂດພື້ນທີ່ດິນ ແລະ ສະ ຫງວນໄວ້ເພື່ອນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນວຽກງານກະສິກໍາໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ນໍາໃຊ້ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ ດ້ວຍການ ວາງລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກໍາຂອງຂະແໜງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ແຜນຈັດສັນ ທີ່ດິນຂອງອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ມາດຕາ 36 (ໃໝ່) ການພັດທະນາທີ່ດິນກະສິກໍາ

ຂະແໜງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ສົມທົບກັບຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພັດທະນາທີ່ດິນກະສິກໍາ ເພື່ອຍົກ ສູງສະມັດຖະພາບຜົນຜະລິດໃຫ້ສູງຂຶ້ນ ດ້ວຍການວາງນະໂຍບາຍ, ວິທີການ ແລະ ມາດຕະການກ່ຽວກັບການຮັກ ສາ ແລະ ປ່ຽນແປງສະພາບດິນ, ປັບປຸງ, ພື້ນຜູ້ດິນໃຫ້ມີຄຸນນະພາບດີ ແລະ ມີມູນຄ່າເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບ ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກໍາຂອງຂະແໜງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີທີ່ດິນບໍລິເວນນໍາຢູ່ໃນເຂດພັດທະນາທີ່ດິນກະສິກໍານັ້ນ ຕ້ອງຮັບປະກັນຄວາມ ຍິນຍົງຂອງລະບົບນິເວດ, ບໍ່ສ້າງຜົນເສຍຫາຍຕໍ່ປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງນໍ້າ, ບໍ່ເຮັດໃຫ້ດິນເຊາະເຈື່ອນ, ປ່ຽນແລວນໍ້າ ແລະ ການໄຫຼຂອງນໍ້າ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ.

ມາດຕາ 37 (ໃໝ່) ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກໍາ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຕ້ອງນໍາໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກໍາ ເຂົ້າໃນການຜະລິດຢ່າງຖືກ ຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ ດິນດັ່ງກ່າວ ຕາມທໍາແຮງຂອງແຕ່ລະເຂດ, ຄວາມສາມາດດ້ານແຮງງານແຕ່ລະຄອບຄົວ ແລະ ທຶນຮອນຂອງ ຕົນ ໂດຍຖືເອົາການຍົກສູງສະມັດຖະພາບຂອງດິນເປັນຕົ້ນຕໍ ແລະ ຫັນໄປສູ່ການເຮັດກະເສດສຸມເທື່ອລະກ້າວ.

ມາດຕາ 38 (ປັບປຸງ) ການກໍານົດເນື້ອທີ່ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກໍາ

ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ກໍານົດເນື້ອທີ່ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກໍາ ພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງ ຕົນ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້, ຈຸດຜິເສດທາງດ້ານພູມສັນຖານ, ການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ຄວາມໝາແໜ້ນ ຂອງພົນລະເມືອງໃນແຕ່ລະໄລຍະແລ້ວ ສະເໜີສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ຮັບຮອງ.

ການອະນຸຍາດເນື້ອທີ່ດິນກະສິກໍາ ໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ນໍາໃຊ້ໃຫ້ອີງຕາມ ຄວາມສາມາດຕົວຈິງ ແລະ ກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ລັດ ຮັບຮູ້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກໍາຂອງພົນລະເມືອງລາວຢ່າງຍາວນານ ດ້ວຍການຂຶ້ນທະບຽນ ອອກໃບຕາດິນ ນໍາທ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດ ໄວ້ໃນມາດຕາ 101 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ໝວດທີ 2

ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປ່າໄມ້

ມາດຕາ 39 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນປ່າໄມ້

ທີ່ດິນປ່າໄມ້ ແມ່ນ ເນື້ອທີ່ດິນທຸກຕອນທີ່ມີປ່າໄມ້ ຫຼື ບໍ່ມີປ່າໄມ້ປົກຄຸມຢູ່ ຊຶ່ງລັດໄດ້ກໍານົດ ໃຫ້ເປັນທີ່ດິນປ່າໄມ້ ລວມທັງເຂດພື້ນທີ່ແຫຼ່ງນໍ້າທີ່ນອນໃນເຂດທີ່ດິນປ່າໄມ້ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍປ່າໄມ້.

ມາດຕາ 40 (ໃໝ່) ການສໍາຫຼວດທີ່ດິນປ່າໄມ້

ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສໍາຫຼວດທີ່ດິນປ່າໄມ້ ດ້ວຍການມີສ່ວນ ຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນເຂດທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 41 (ໃໝ່) ການວາງແຜນຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນປ່າໄມ້

ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ວາງແຜນຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນປ່າໄມ້ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ແຜນຍຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້.

ມາດຕາ 42 (ໃໝ່) ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນປ່າໄມ້

ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນປ່າໄມ້ ແມ່ນ ການກໍານົດຂອບເຂດພື້ນທີ່ດິນປ່າໄມ້ແຕ່ລະປະເພດ, ວາງລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍປ່າໄມ້ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 43 (ໃໝ່) ການພັດທະນາທີ່ດິນປ່າໄມ້

ຂະແໜງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນຜູ້ພັດທະນາທີ່ດິນປ່າໄມ້ ດ້ວຍກົນໄກປະສານງານລະ ຫວ່າງຂະແໜງການອື່ນ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ທຸກພາກສ່ວນໃນສັງຄົມ ລວມທັງປະ ຊາຊົນ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາທີ່ດິນປ່າໄມ້ ແລະ ດ້ວຍການວາງນະໂຍບາຍ, ວິທີການ ແລະ ມາດຕະການກ່ຽວກັບການຮັກສາ, ປັບປຸງ ແລະ ພື້ນຜູ້ທີ່ດິນໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບດີຂຶ້ນ, ມີມູນຄ່າເພີ່ມ ແລະ ສົມ ດຸນກັບລະບົບນິເວດປ່າໄມ້.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າຢູ່ໃນເຂດພັດທະນາທີ່ດິນປ່າໄມ້ນັ້ນ ຕ້ອງຮັບປະກັນຄວາມຍືນ ຍົງຂອງລະບົບນິເວດ, ບໍ່ສ້າງຜົນເສຍຫາຍຕໍ່ປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງນໍ້າ, ບໍ່ເຮັດໃຫ້ດິນເຊາະເຈື່ອນ, ປ່ຽນ ແລວນໍ້າ ແລະ ການໄຫຼຂອງນໍ້າ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ.

ມາດຕາ 44 (ໃໝ່) ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປ່າໄມ້

ທີ່ດິນປ່າໄມ້ ສາມາດນຳໃຊ້ເພື່ອສາທາລະນະປະໂຫຍດ, ຄອບຄົວ ແລະ ທຸລະກິດ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ມີ ຜົນກະທົບອັນບໍ່ດີຕໍ່ປ່າໄມ້, ຄຸນນະພາບຂອງດິນ, ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ.

ລັດ ຮັບຮູ້ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງປະຊາຊົນ ທີ່ໄດ້ອາໄສ ແລະ ທຳການຜະລິດຢູ່ໃນເຂດທີ່ດິນປ່າໄມ້ກ່ອນການກຳນົດເຂດດັ່ງກ່າວເປັນທີ່ດິນປ່າໄມ້ ໂດຍມອບໃຫ້ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງດຳເນີນການສຳຫຼວດ, ເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ດຳເນີນການຈັດສັນຄືນໃໝ່ໃນເຂດທີ່ດິນປ່າໄມ້ ແລ້ວອອກໃບຢັ້ງຢືນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ຕາມກົດໝາຍ ພ້ອມທັງໃຫ້ປະຊາຊົນໃນເຂດດັ່ງກ່າວມີສ່ວນຮ່ວມໃນການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍປ່າໄມ້ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໝວດທີ 3

ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ມາດຕາ 45 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ແມ່ນ ທີ່ດິນທີ່ຢູ່ຜື່ນນ້ຳ ຫຼື ຢູ່ຂອບເຂດອ້ອມແອ້ມແຫຼ່ງນ້ຳ ຊຶ່ງນອນຢູ່ໃນຜື່ນທີ່ ທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ເປັນຕົ້ນ ເຂດຜື່ນທີ່ດິນທາມ, ໜອງ, ບຶງ, ທົ່ງຫຍ້ານ້ຳຖ້ວມ, ທີ່ດິນນ້ຳອອກບໍ່, ທີ່ດິນແຄມນ້ຳ, ທີ່ດິນກາງນ້ຳ, ທີ່ດິນປິ່ງໃໝ່, ທີ່ດິນນ້ຳບົກປະ ຫຼື ກຸດ, ທີ່ດິນທີ່ເກີດຈາກການດັດແປງ ຫຼື ອວ່າຍແລວນ້ຳ, ນ້ຳຂັງ ຫຼື ໄຫຼຜ່ານ ທີ່ເກີດຂຶ້ນໂດຍທຳມະຊາດ ຫຼື ມະນຸດສ້າງຂຶ້ນ ຊຶ່ງມີລັກສະນະຖາວອນ ຫຼື ຊົ່ວຄາວ.

ມາດຕາ 46 (ໃໝ່) ການສຳຫຼວດທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ຂະແໜງການທີ່ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ທີ່ມີທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສຳຫຼວດທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ທີ່ຢູ່ໃນປະເພດທີ່ດິນທີ່ຂະແໜງການຕົນຮັບຜິດຊອບ ດ້ວຍການເຂົ້າຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນເຂດທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 47 (ໃໝ່) ການວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ຂະແໜງການທີ່ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ທີ່ມີທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ທີ່ຢູ່ໃນປະເພດທີ່ດິນທີ່ຂະແໜງການຕົນຮັບຜິດຊອບໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງ, ການບໍລິຫານ ແລະ ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ.

ມາດຕາ 48 (ໃໝ່) ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປົກປັກຮັກສາ ດ້ວຍການກຳນົດຂອບເຂດຜື່ນທີ່ດິນ ແລະ ສະຫງວນໄວ້ ເພື່ອຮັບປະກັນຄຸນນະພາບ, ປະລິມານນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ລວມທັງຊີວະນາໆພັນ ໃນຂອບເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ແລະ ອ່າງເກັບນ້ຳ ໃຫ້ຍືນຍົງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງ, ການບໍລິຫານ ແລະ ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ມາດຕາ 49 (ປັບປຸງ) ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງພັດທະນາ ແລະ ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ຕ້ອງຂໍອະນຸຍາດນໍາຂະແໜງການທີ່ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ແລະ ຕ້ອງຮັບປະກັນບໍ່ສ້າງຜົນເສຍຫາຍຕໍ່ປະລິມານ, ຄຸນນະພາບຂອງນໍ້າ ແລະ ຄວາມຍືນຍົງຂອງລະບົບນິເວດ.

ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ຕ້ອງຮັບປະກັນເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ບໍ່ໃຫ້ມີການເຊາະເຈື່ອນ;
2. ບໍ່ໃຫ້ຕົ້ນທາງນໍ້າໄຫຼ;
3. ບໍ່ໃຫ້ນໍ້າຕົ້ນເຂີນ ຫຼື ອັ່ງຖ້ວມ;
4. ບໍ່ໃຫ້ຖິ້ມສິ່ງເສດເຫຼືອ ແລະ ສິ່ງເປັນພິດລົງສູ່ແຫຼ່ງນໍ້າ;
5. ບໍ່ໃຫ້ຕັດຕົ້ນໄມ້ທໍາລາຍປ່າໃນເຂດແຫຼ່ງນໍ້າ;
6. ບໍ່ໃຫ້ຊຸດລອກເອົາດິນບວມ, ດິນທາມ, ແຮ່, ຊາຍ. ໃນກໍລະນີມີຄວາມຈໍາເປັນນໍາໃຊ້

ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ຂໍອະນຸຍາດນໍາອົງການລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕາມກົດໝາຍ.

ໝວດທີ 4

ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາ

ມາດຕາ 50 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາ

ທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາ ແມ່ນ ທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ເພື່ອນໍາໃຊ້ເປັນພື້ນທີ່ເຂດ ອຸດສາຫະກໍາ, ນິຄົມອຸດສາຫະກໍາ, ພະລັງງານ, ບໍ່ແຮ່, ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ແລະ ທີ່ດິນອື່ນ ທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍອຸດສາຫະກໍາ.

ມາດຕາ 51 (ໃໝ່) ການສໍາຫຼວດທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາ

ກະຊວງອຸດສາຫະກໍາ ແລະ ການຄ້າ, ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ແລະ ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສໍາຫຼວດທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດ້ວຍການເຂົ້າຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນເຂດທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 52 (ໃໝ່) ການວາງແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາ

ກະຊວງອຸດສາຫະກໍາ ແລະ ການຄ້າ, ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ແລະ ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ວາງແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ແຜນຍຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາ.

ມາດຕາ 53 (ໃໝ່) ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາ

ທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປົກປັກຮັກສາ ດ້ວຍການກໍານົດຂອບເຂດພື້ນທີ່ດິນເພື່ອນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍສ້າງເປັນເຂດ ອຸດສາຫະກໍາ, ນິຄົມອຸດສາຫະກໍາ, ພະລັງງານ, ບໍ່ແຮ່, ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ແລະ ວາງລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່

ດິນ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການທີ່ຮັບຜິດຊອບວຽກງານແຕ່ລະເປົ້າໝາຍ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ມາດຕາ 54 (ໃໝ່) ການພັດທະນາທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ

ຂະແໜງການອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ຂະແໜງການຜະລິດ ແລະ ບໍ່ແຮ່, ຂະແໜງການແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ສົມທົບກັບຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພັດທະນາທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດ້ວຍການວາງນະໂຍບາຍ, ວິທີການ ແລະ ມາດຕະການກ່ຽວກັບການຮັກສາ ແລະ ປ່ຽນແປງສະພາບດິນ, ປັບປຸງ, ຝຶນຝຸດໃຫ້ມີຄຸນນະພາບດີ ແລະ ມີມູນຄ່າເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການດັ່ງກ່າວ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳຢູ່ໃນເຂດພັດທະນາທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳນັ້ນ ຕ້ອງຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງຂອງລະບົບນິເວດ, ບໍ່ສ້າງຜົນເສຍຫາຍຕໍ່ປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງນ້ຳ, ບໍ່ເຮັດໃຫ້ດິນເຊາະເຈື່ອນ, ປ່ຽນແລວນ້ຳ ແລະ ການໄຫຼຂອງນ້ຳ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ.

ມາດຕາ 55 (ປັບປຸງ) ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ

ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ສາມາດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງຕາມແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແຕ່ການນໍາໃຊ້ນັ້ນຕ້ອງຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ມີຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ ແລະ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໝວດທີ 5

ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ

ມາດຕາ 56 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ

ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ ແມ່ນ ທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ເພື່ອນໍາໃຊ້ເປັນເສັ້ນທາງຫຼວງ, ເຂດສະຫງວນແລວທາງຫຼວງ, ບໍ່ດິນ, ບໍ່ຫີນ, ຮ່ອງນ້ຳ, ສະຖານທີ່ຕັ້ງຂົວ, ສະໜາມບິນ ແລະ ເດີນບິນ, ທ່າເຮືອ, ສະຖານີລົດຂົນສົ່ງສິນຄ້າ ແລະ ລົດໂດຍສານ, ອຸໂມງ, ທາງລົດໄຟ, ເຂດໂລຊິດສະຕິກ, ສາງຮັບໃຊ້ການຂົນສົ່ງ, ສະຖານທີ່ຕັ້ງໂຄງລ່າງຜື່ນຖານໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ທີ່ດິນອື່ນ ທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນວຽກງານຄົມມະນາຄົມ.

ມາດຕາ 57 (ໃໝ່) ການສຳຫຼວດທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ

ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສຳຫຼວດທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ ດ້ວຍການເຂົ້າຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນເຂດທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 58 (ໃໝ່) ການວາງແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ

ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ວາງແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່

ດິນຄົມມະນາຄົມ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ແຜນຍຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ.

ມາດຕາ 59 (ໃໝ່) ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ

ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປົກຮັກສາ ດ້ວຍການກຳນົດຂອບເຂດພື້ນທີ່ດິນ ແລະ ສະຫງວນໄວ້ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າເປົ້າໝາຍວຽກງານ ແລະ ວາງລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ ດັ່ງກ່າວ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ມາດຕາ 60 (ໃໝ່) ການຜັດທະນາທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ

ຂະແໜງການໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ສົມທົບກັບຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຜັດທະນາທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ ດ້ວຍການວາງນະໂຍບາຍ, ວິທີການ ແລະ ມາດຕະການກ່ຽວກັບການຮັກສາ ແລະ ນຳໃຊ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳຢູ່ໃນເຂດຜັດທະນາທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມນັ້ນ ຕ້ອງຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງຂອງລະບົບນິເວດ, ບໍ່ສ້າງຜົນເສຍຫາຍຕໍ່ປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງນ້ຳ, ບໍ່ເຮັດໃຫ້ດິນເຊາະເຈື່ອນ, ປ່ຽນແລວນ້ຳ ແລະ ການໄຫຼຂອງນ້ຳ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ.

ມາດຕາ 61 (ປັບປຸງ) ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ

ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ສາມາດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງ ຕາມແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແຕ່ການນຳໃຊ້ນັ້ນຕ້ອງປະຕິບັດຕາມແຜນຜັງຕົວເມືອງ ແລະ ກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໝວດທີ 6

ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ

ມາດຕາ 62 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ

ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ ແມ່ນ ສະຖານທີ່ຕັ້ງຂອງມໍຣະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ທີ່ຕິດພັນກັບຮ່ອງຮອຍປະຫວັດສາດ, ແຫຼ່ງວັດຖຸບູຮານ, ມໍຣະດົກສະຖານ, ປູຊະນິຍະສະຖານ, ອະນຸສອນສະຖານ, ວັດວາອາຮາມ, ສາສະນະສະຖານ, ສິ່ງປຸກສ້າງທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ລວມທັງເຂດວັດທະນະທຳ ແລະ ສະຖານທີ່ອື່ນ ທີ່ລັດກຳນົດໃຫ້ເປັນທີ່ດິນວັດທະນະທຳ.

ມາດຕາ 63 (ໃໝ່) ການສຳຫຼວດທີ່ດິນວັດທະນະທຳ

ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສຳຫຼວດທີ່ດິນວັດທະນະທຳ ດ້ວຍການເຂົ້າຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນເຂດທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 64 (ໃໝ່) ການວາງແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນວັດທະນະທໍາ

ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທໍາ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ວາງແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນວັດທະນະທໍາໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ແຜນຍຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນວັດທະນະທໍາ.

ມາດຕາ 65 (ໃໝ່) ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນວັດທະນະທໍາ

ທີ່ດິນວັດທະນະທໍາ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປົກຮັກສາ ດ້ວຍການກໍານົດຂອບເຂດພື້ນທີ່ດິນສະຫງວນ ແລະ ອະນຸລັກທາງດ້ານ ວັດທະນະທໍາ ແລະ ປະຫວັດສາດ ແລະ ວາງລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທໍາ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ມາດຕາ 66 (ໃໝ່) ການພັດທະນາທີ່ດິນວັດທະນະທໍາ

ຂະແໜງການຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທໍາ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ສົມທົບກັບຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພັດທະນາທີ່ດິນວັດທະນະທໍາ ດ້ວຍການວາງນະໂຍບາຍ, ວິທີການ ແລະ ມາດຕະການກ່ຽວກັບການອະນຸລັກ, ຮັກສາ ແລະ ບຸລະນະພື້ນຜູ້ທີ່ດິນວັດທະນະທໍາ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທໍາ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳຢູ່ໃນເຂດທີ່ດິນວັດທະນະທໍານັ້ນ ຕ້ອງຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງຂອງລະບົບນິເວດ, ບໍ່ສ້າງຜົນເສຍຫາຍຕໍ່ປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງນ້ຳ, ບໍ່ເຮັດໃຫ້ດິນເຊາະເຈື່ອນ, ປ່ຽນແລວນ້ຳ ແລະ ການໄຫຼຂອງນ້ຳ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ.

ມາດຕາ 67 (ໃໝ່) ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນວັດທະນະທໍາ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ສາມາດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນວັດທະນະທໍາເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງ ເພື່ອການອະນຸລັກ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ຕາມແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແຕ່ການນໍາໃຊ້ນັ້ນ ຕ້ອງຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ມີຜົນກະທົບທີ່ບໍ່ດີ ຕໍ່ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ແລະ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ທີ່ດິນວັດທະນະທໍາໃນກໍລະນີໃດກໍຕາມ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ມອບສິດນໍາໃຊ້ ດ້ວຍການອອກໃບຕາດິນໃຫ້ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ຢ່າງເດັດຂາດ.

ໝວດທີ 7

ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ

ມາດຕາ 68 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ

ທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແມ່ນ ທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ ເພື່ອນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ເປັນຕົ້ນ ບ່ອນຕັ້ງຄ້າຍ, ສຳນັກງານ, ອົງການ, ກົມກອງ, ວິທະຍາຄານ, ບ່ອນພັກເຊົາ, ໂຮງຮຽນ ແລະ ສະໜາມຝັກແອບ ບັນດາເຫຼົ່າຮີບ, ເຫຼົ່າວິຊາສະເພາະ, ຕຳຫຼວດ, ສະໜາມ

ບິນ, ເດີນບິນ, ທ່າເຮືອ, ຄັງ, ສາງ, ໂຮງໝໍ, ໂຮງຈັກ, ໂຮງງານ, ສະຖານທີ່ພັກຜ່ອນຂອງທະຫານ, ຕຳຫຼວດ, ຝື່ນ ທີ່ທຳການຜະລິດຢູ່ແນວຫຼັງຂອງກອງທັບ, ຝື່ນທີ່ຍຸດທະສາດປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແລະ ທີ່ດິນ ອື່ນທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ.

ມາດຕາ 69 (ປັບປຸງ) ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປະເພດອື່ນເຂົ້າໃນການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ

ເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນ ກຳລັງປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ສາມາດນຳໃຊ້ທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ລວມທັງທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງເຂົ້າໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ຕາມການຕົກລົງຂອງລັດຖະບານ.

ພາຍຫຼັງໝົດຄວາມຈຳເປັນໃນການນຳໃຊ້ແລ້ວ ຕ້ອງສົ່ງທີ່ດິນດັ່ງກ່າວນັ້ນຄືນໃຫ້ແກ່ເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ. ໃນກໍລະນີທີ່ການນຳໃຊ້ນັ້ນ ຫາກໄດ້ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ມີການພັດທະນາແລ້ວ ລັດ ຈະທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຕາມກົດໝາຍ.

ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ຢູ່ໃນເຂດທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບນັ້ນ ຕ້ອງຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງຂອງລະບົບນິເວດ, ບໍ່ສ້າງຜົນເສຍຫາຍຕໍ່ປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງນ້ຳ, ບໍ່ເຮັດໃຫ້ດິນເຊາະເຈື່ອນ, ປ່ຽນແລວນ້ຳ ແລະ ການໄຫຼຂອງນ້ຳ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ.

ໝວດທີ 8

ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປຸກສ້າງ

ມາດຕາ 70 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນປຸກສ້າງ

ທີ່ດິນປຸກສ້າງ ແມ່ນ ທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ເພື່ອນຳໃຊ້ໃນການພັດທະນາເປັນຕົວເມືອງໃໝ່, ປຸກສ້າງທີ່ຢູ່ອາໄສ, ສຳນັກງານ, ອົງການ, ສະຖານທີ່ສາທາລະນະ, ການຄ້າ, ການບໍລິການ ແລະ ສິ່ງປຸກສ້າງອື່ນ ຕາມເຂດຈັດສັນ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບແຜນຜັງຕົວເມືອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 71 (ປັບປຸງ) ປະເພດທີ່ດິນປຸກສ້າງ

ທີ່ດິນປຸກສ້າງ ແບ່ງອອກເປັນປະເພດຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

1. ສາທາລະນະປະໂຫຍດ ແມ່ນທີ່ດິນເພື່ອຮັບໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນລວມ ເປັນຕົ້ນ ສວນສາທາລະນະ, ສະຖານທີ່ການສຶກສາ, ສະໜາມກີລາ, ສາທາລະນະສຸກ, ຕະຫຼາດ, ສະໜາມເດັກຫຼິ້ນ, ປ່າຊ້າ, ປ່າສັກສິດ, ສະຖານທີ່ຖິ້ມຂີ້ເຫຍື້ອ, ສະຖານີນ້ຳປະປາ, ທີ່ດິນອື່ນທີ່ຮັບໃຊ້ສາທາລະນະປະໂຫຍດ;
2. ທີ່ຢູ່ອາໄສ ແມ່ນ ທີ່ດິນເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການປຸກສ້າງທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງບຸກຄົນ ແລະ ຄອບຄົວ;
3. ສຳນັກງານ, ອົງການ ແມ່ນ ທີ່ດິນເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການປຸກສ້າງສຳນັກງານຂອງ ອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ວິສາຫະກິດ, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ, ສະຖານທຸດ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ;

4. ການຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ແມ່ນທີ່ດິນເພື່ອນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການປຸກສ້າງອາຄານ ສໍາລັບ ການຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ເປັນຕົ້ນ ຄອນໂດມິນຽມ, ອາພາດເມັ້ນ, ເຮືອນຈັດສັນ, ໂຮງແຮມ, ເຮືອນພັກ, ສູນ ການຄ້າ, ຮ້ານສັບພະສິນຄ້າ;

5. ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດ ເພື່ອຂາຍສິດນໍາໃຊ້ແບບມີກຳນົດ.

ມາດຕາ 72 (ໃໝ່) ການສໍາຫຼວດທີ່ດິນປຸກສ້າງ

ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສໍາຫຼວດທີ່ດິນປຸກສ້າງດ້ວຍການ ເຂົ້າຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນເຂດທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 73 (ໃໝ່) ການວາງແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປຸກສ້າງ

ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ວາງແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປຸກສ້າງ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ແຜນຍຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນປຸກສ້າງ.

ມາດຕາ 74 (ໃໝ່) ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນປຸກສ້າງ

ທີ່ດິນປຸກສ້າງ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປົກປັກຮັກສາ ດ້ວຍການກຳນົດຂອບເຂດພື້ນທີ່ດິນ ແລະ ສະ ຫງວນໄວ້ ເພື່ອນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍຕ່າງໆຕາມແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນປຸກສ້າງ ແລະ ວາງລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ມາດຕາ 75 (ໃໝ່) ການພັດທະນາທີ່ດິນປຸກສ້າງ

ຂະແໜງການໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ສົມທົບກັບຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພັດທະນາທີ່ດິນປຸກສ້າງ ດ້ວຍ ການວາງນະໂຍບາຍ, ວິທີການ ແລະ ມາດຕະການກ່ຽວກັບການຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາໃຫ້ມີມູນຄ່າເພີ່ມ ໂດຍ ສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການໂຍທາ ທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີທີ່ດິນບໍລິເວນນໍາຢູ່ໃນເຂດພັດທະນາທີ່ດິນປຸກສ້າງນັ້ນ ຕ້ອງຮັບປະກັນຄວາມຍືນ ຍົງຂອງລະບົບນິເວດ, ບໍ່ສ້າງຜົນເສຍຫາຍຕໍ່ປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງນໍ້າ, ບໍ່ເຮັດໃຫ້ດິນເຊາະເຈື່ອນ, ປ່ຽນ ແລວນໍ້າ ແລະ ການໄຫຼຂອງນໍ້າ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ.

ມາດຕາ 76 (ປັບປຸງ) ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປຸກສ້າງ

ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປຸກສ້າງ ບໍ່ໃຫ້ແຕະຕ້ອງເຖິງ ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ອື່ນ ທັງຮັບປະ ກັນທາດສະພາບ. ການປຸກສ້າງຕ່າງໆ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມແຜນຜັງຕົວເມືອງ, ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກອົງການທີ່ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ຮັບປະກັນມາດຕະຖານເຕັກນິກຢ່າງຄົບຖ້ວນ, ປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຕ້ອງປະ ຕິບັດຕາມກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ສໍາລັບການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປຸກສ້າງສໍານັກງານ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ ພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງ ຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ຕາມແຜນຈັດສັນ ແລະ ການມອບສິດນໍາໃຊ້

ທີ່ດິນຂອງລັດນັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປູກສ້າງ ແລະ ກົດໝາຍ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ລັດ ສະຫງວນທີ່ດິນປູກສ້າງ ສໍາລັບສາທາລະນະປະໂຫຍດໄວ້ ເພື່ອຮັບໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດ ສ່ວນລວມ. ຖ້າຫາກມີການປ່ຽນປະເພດການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ກໍຕ້ອງໃຫ້ຮັບໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນລວມສູງ ສຸດຂອງຊາດ ແລະ ໃນເຂດທີ່ໄດ້ຈັດສັນໄວ້ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກຂະແໜງການໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ອົງການປົກ ຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 77 (ປັບປຸງ) ການກໍານົດຂອບເຂດສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປູກສ້າງ

ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ກໍານົດເນື້ອທີ່ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປູກສ້າງພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນຈັດສັນ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ, ກົດ ໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ຈຸດພິເສດທາງດ້ານພູມສັນຖານ, ການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ຄວາມ ໜ້າແໜ້ນຂອງຜົນລະເມືອງໃນແຕ່ລະໄລຍະ ແລ້ວສະເໜີສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ຮັບຮອງ.

ການອະນຸຍາດເນື້ອທີ່ດິນປູກສ້າງ ໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງນໍາໃຊ້ ໃຫ້ອີງຕາມ ຄວາມສາມາດຕົວຈິງ ແລະ ກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ລັດ ຮັບຮູ້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປູກສ້າງຂອງຜົນລະເມືອງລາວຢ່າງຍາວນານ ດ້ວຍການຂຶ້ນທະບຽນ ອອກໃບຕາດິນ ນໍາທ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂຶ້ນເມືອງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ ຕາມທີ່ ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 101 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ພາກທີ V

ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ໝວດທີ 1

ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ

ມາດຕາ 78 (ໃໝ່) ທີ່ດິນຂອງລັດ

ທີ່ດິນຂອງລັດ ແມ່ນ ທີ່ດິນທຸກຕອນ ທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ ພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ລວມທັງທີ່ດິນທີ່ລັດສະ ຫງວນ ແລະ ອະນຸລັກໄວ້.

ມາດຕາ 79 (ໃໝ່) ການໄດ້ມາທີ່ດິນຂອງລັດ

ທີ່ດິນຂອງລັດ ໄດ້ມາຈາກກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ລັດໄດ້ຈັດສັນ ແລະ ສະຫງວນໄວ້ ເປັນທີ່ດິນຂອງລັດ;
2. ການເສຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ ໃນມາດຕາ 144 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້;
3. ການສິ້ນສຸດສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍາ ນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 147 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້, ຍົກເວັ້ນຂໍ້ 4;
4. ການມອບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຄືນໃຫ້ລັດ ດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ;
5. ກໍລະນີອື່ນຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 80 (ໃໝ່) ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ

ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນໃຈກາງໃນການຄຸ້ມຄອງ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ດ້ວຍການຂຶ້ນບັນຊີ ແລະ ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນລັດ ທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງການ ນຳໃຊ້ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ລວມທັງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ລວມໝູ່ ທີ່ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ, ທີ່ດິນທີ່ ສານຕັດສິນຮັບເປັນຂອງລັດ ຫຼື ໃຫ້ລັດເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງ.

ມາດຕາ 81 (ໃໝ່) ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ເພື່ອເປົ້າໝາຍລວມໝູ່

ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດເພື່ອເປົ້າໝາຍລວມໝູ່ ແມ່ນ ການມອບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ໃຫ້ ປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານ ຫຼື ຫຼາຍບ້ານໃຊ້ຮ່ວມກັນ ຕາມແຜນຈັດສັນທີ່ດິນຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ກົດໝາຍ ເປັນຕົ້ນ ທີ່ດິນປ່າຊ້າ, ປ່າສັກສິດ, ໜອງລວມບ້ານ, ວັດ, ໂຮງຮຽນ, ສຸກສາລາ, ຫ້ອງການປົກຄອງບ້ານ, ຕະຫຼາດຂອງ ບ້ານ.

ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດເພື່ອເປົ້າໝາຍລວມໝູ່ ປະກອບມີ ສິດປົກປັກຮັກສາ, ຊົມໃຊ້ທີ່ດິນ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດລວມຂອງປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານ ຫຼື ຫຼາຍບ້ານ ແຕ່ບໍ່ມີສິດມອບ, ໂອນ, ຂາຍ, ແລກປ່ຽນ, ໃຫ້ ເຊົ່າ, ໃຫ້ສຳປະທານ, ເອົາໄປເປັນຮຸ້ນ, ນຳໄປຄ້າປະກັນ ແຕ່ຢ່າງໃດ.

ມາດຕາ 82 (ໃໝ່) ການຂຶ້ນບັນຊີທີ່ດິນຂອງລັດ

ອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງ ມະຫາຊົນ ທີ່ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ຕ້ອງຂຶ້ນບັນຊີທີ່ດິນຂອງລັດທຸກປະເພດ ທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງ ຂອງຕົນ ແລ້ວສົ່ງໃຫ້ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອສັງລວມຂຶ້ນບັນຊີຄຸ້ມ ຄອງຢ່າງລວມສູນ.

ມາດຕາ 83 (ໃໝ່) ການຈັດສັນທີ່ດິນປຸກສ້າງຂອງລັດ ເພື່ອເປັນປ່ອນຢູ່ອາໄສ ແລະ ຊື້ ຂາຍ

ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນແບບມີກຳນົດ

ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ສົມທົບກັບຂະແໜງການ, ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ແລະ ອົງ ການປົກຄອງບ້ານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ດຳເນີນການຈັດສັນທີ່ດິນປຸກສ້າງຂອງລັດ ເພື່ອປຸກສ້າງອາຄານ ຫຼື ເຮືອນຈັດສັນ ເປັນປ່ອນຢູ່ອາໄສຖາວອນໃຫ້ແກ່ພົນລະເມືອງລາວ ເປັນຕົ້ນ ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ, ທະຫານ, ຕ່າຫຼວດ, ປະຊາ ຊົນ ດ້ວຍການປະຕິບັດນະໂຍບາຍໃຫ້ເຊົ່າ ຫຼື ຂາຍຂາດຕົວ ຕາມລະບຽບການ ແລະ ເພື່ອຊື້ ຂາຍ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແບບມີກຳນົດ ແລ້ວສະເໜີສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ຮັບຮອງ.

ມາດຕາ 84 (ໃໝ່) ການທວງຄືນ ແລະ ລົບລ້າງການຄອບຄອງທີ່ດິນຂອງລັດ

ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ສົມທົບກັບອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ແລະ ອົງການປົກຄອງ ບ້ານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ດຳເນີນການກວດກາ ແລະ ທວງຄືນທີ່ດິນຂອງລັດ ທີ່ຖືກຄອບຄອງຢ່າງຜິດກົດໝາຍ ຫຼື ຖືກບຸກລຸກ ແລະ ຖອນການມອບຈາກບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ. ໃນກໍລະນີການຄອບຄອງ ແລະ ການມອບນັ້ນ ຫາກມີເອກະສານຢັ້ງຢືນກ່ຽວກັບທີ່ດິນໃຫ້ສະເໜີຕໍ່ເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ ລົບລ້າງເອກະສານດັ່ງກ່າວ.

ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ສົມທົບກັບກະຊວງອື່ນ, ອົງການປົກ ຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ດຳເນີນການກວດກາ ແລະ ທວງຄືນທີ່ດິນຂອງລັດທີ່ຖືກຄອບຄອງຢ່າງຜິດກົດໝາຍ ແລະ ຖອນ ການມອບຈາກການຈັດຕັ້ງ. ໃນກໍລະນີກະຊວງ, ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ອອກເອກະສານຢັ້ງຢືນ

ກ່ຽວກັບທີ່ດິນບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແມ່ນລັດຖະບານເປັນຜູ້ລົບລ້າງເອກະສານດັ່ງກ່າວ ຕາມການສະເໜີຂອງ ກະຊວງ ຫຼື ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໝວດທີ 2

ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ

ມາດຕາ 85 (ໃໝ່) ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ລັດ ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ດ້ວຍການຂຶ້ນສໍາມະ ໂນທີ່ດິນ, ຍັງຢືນກ່ຽວກັບການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ແລະ ຈັດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ເພື່ອຮັບຮູ້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ຕິດຕາມສະພາບການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ປ່ຽນແປງ ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 86 (ໃໝ່) ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຕ້ອງນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຕົນ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການ ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ລັດວາງອອກໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ໝວດທີ 3

ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງ ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ

ມາດຕາ 87 (ໃໝ່) ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ລັດ ຮັບຮູ້ ແລະ ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມການອະນຸຍາດຂອງ ລັດ ທີ່ດໍາລົງຊີວິດ, ທໍາມາຫາກິນ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວຢູ່ ສປປ ລາວ ຢ່າງຍາວນານ ແລະ ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ດ້ວຍການເຊົ່າ, ສໍາປະທານທີ່ດິນນໍາລັດ, ຊື້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ດ້ວຍການອອກເອກະ ສານຍັງຢືນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຫຼື ໃບຕາດິນລັດໃຫ້ສອດຄ່ອງຕາມສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ລັດ ຮັບຮູ້ການເຊົ່າ ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນນໍາພົນລະເມືອງລາວ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 88 (ໃໝ່) ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມການອະນຸຍາດຂອງລັດ ຕ້ອງນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມ ເປົ້າໝາຍ, ສັນຍາເຊົ່າ, ສັນຍາສໍາປະທານທີ່ດິນ, ການຊື້ ຂາຍ ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ລັດວາງອອກໃນ ແຕ່ລະໄລຍະ.

ພາກທີ VI
ການບໍລິຫານທີ່ດິນ

ມາດຕາ 89 (ໃໝ່) ການບໍລິຫານທີ່ດິນ

ການບໍລິຫານທີ່ດິນ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນ;
2. ລະບົບທະບຽນທີ່ດິນ;
3. ການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ;
4. ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ;
5. ທຸລະກຳກ່ຽວກັບທີ່ດິນ;
6. ການເກັບລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ.

ໝວດທີ 1
ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນ

ມາດຕາ 90 (ໃໝ່) ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນ

ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນ ແມ່ນ ເຄື່ອງມືຜືນຖານອັນຈຳເປັນທີ່ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີທັນສະໄໝຮັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບໍລິຫານທີ່ດິນ ເພື່ອຮັບປະກັນຄຸນນະພາບ, ຄວາມສະດວກ, ທັນການ, ວ່ອງໄວ ແລະ ຊັດເຈນ ໃນການນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານເຂົ້າໃນວຽກງານທີ່ດິນ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ.

ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຮັບຜິດຊອບສ້າງ, ປັບປຸງ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ການເກັບລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ ຂອງ ຂະແໜງການການເງິນ ແລະ ໃຫ້ເຊື່ອມຕໍ່ກັບລະບົບຂໍ້ມູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງ, ອົງການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂຶ້ນທ້ອງຖິ່ນ ຮັບຜິດຊອບສ້າງ ຖານຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ການເກັບລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການການເງິນ ແລະ ໃຫ້ເຊື່ອມຕໍ່ກັບລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ແລະ ມີການປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂຶ້ນທ້ອງຖິ່ນ.

ຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມຂະແໜງການ ຮັບຜິດຊອບສ້າງ, ປັບປຸງ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ຖານຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຕົນ ໂດຍເຊື່ອມຕໍ່ກັບລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ດ້ວຍການປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ລວມທັງສະໜອງຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນໃຫ້ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ມາດຕາ 91 (ໃໝ່) ການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ສາມາດເຂົ້າເຖິງ ແລະ ນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານກ່ຽວກັບ ທີ່ດິນໃນລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ໂດຍໃຫ້ເສຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການຕາມລະບຽບການ.

ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການສະໜອງຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານກ່ຽວກັບທີ່ດິນໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຕາມລະບຽບການ.

ໝວດທີ 2 ລະບົບທະບຽນທີ່ດິນ

ມາດຕາ 92 (ໃໝ່) ລະບົບທະບຽນທີ່ດິນ

ລະບົບທະບຽນທີ່ດິນ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ການຂຶ້ນສຳມະໂນທີ່ດິນ;
2. ການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ;
3. ການຈັດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
4. ການຈັດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 93 (ໃໝ່) ການຂຶ້ນສຳມະໂນທີ່ດິນ

ການຂຶ້ນສຳມະໂນທີ່ດິນ ແມ່ນ ການເກັບກຳສະຖິຕິຕອນດິນປະເພດຕ່າງໆ ເຂົ້າໃນປຶ້ມສຳມະໂນທີ່ດິນ ແລະ ຖານຂໍ້ມູນສຳມະໂນທີ່ດິນ ເພື່ອຕິດຕາມສະພາບການເຄື່ອນໄຫວ, ປ່ຽນແປງເປົ້າໝາຍການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ເປັນຂໍ້ມູນພື້ນຖານໃນການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ແລະ ເສຍຄ່າທຳນຽມນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມກົດໝາຍ.

ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ປະສານສົມທົບກັບອົງການປົກຄອງບ້ານຂຶ້ນສຳມະໂນທີ່ດິນ ແຕ່ລະປະເພດ.

ມາດຕາ 94 (ປັບປຸງ) ການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ

ການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ແມ່ນ ການອອກໃບຕາດິນຄັ້ງທຳອິດເພື່ອຢັ້ງຢືນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນປະເພດຕ່າງໆຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍໃຫ້ແກ່ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກແກ່ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ ຢ່າງເປັນເອກະພາບໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.

ອົງປະກອບການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ແຜນທີ່ດິນສະເພາະຕອນ;
2. ແຜນທີ່ຕາດິນ;
3. ໃບທະບຽນທີ່ດິນ ແລະ ປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ;
4. ສາລະບານປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ;
5. ໃບຕາດິນ.

ທີ່ດິນທຸກຕອນ ຕ້ອງໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ຕາມການຈັດສັນ, ການແບ່ງເຂດ ແລະ ປະເພດທີ່ດິນ ນຳຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 101 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 95 (ໃໝ່) ແຜນທີ່ດິນສະເພາະຕອນ

ແຜນທີ່ດິນສະເພາະຕອນ ແມ່ນ ຮູບແຜນທີ່ຕອນດິນຕອນດຽວທີ່ໄດ້ຜ່ານການສຳຫຼວດວັດແທກ ຊຶ່ງປະກອບມີຂໍ້ມູນຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນ ເລກທີ່ແຜນທີ່ຕາດິນ, ເລກທີ່ຕອນດິນ, ມາດຕາສ່ວນ, ທີ່ຕັ້ງຂອງຕອນດິນ, ໄລຍະເຂດແດນຕອນດິນ, ລະຫັດຫຼັກເຂດ, ເລກທີ່ຕອນດິນຂ້າງຄຽງ, ເສັ້ນທາງ, ຮ່ອງນ້ຳ.

ມາດຕາ 96 (ໃໝ່) ແຜນທີ່ຕາດິນ

ແຜນທີ່ຕາດິນ ແມ່ນ ຮູບແຜນທີ່ຕອນດິນຫຼາຍຕອນຢູ່ໃນແຜ່ນດຽວ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ ຂໍ້ມູນ ຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນ ເລກທີ່ແຜນທີ່ຕາດິນ, ເລກທີ່ຕອນດິນແຕ່ລະຕອນ, ທີ່ຕັ້ງຂອງເຂດແດນຕອນດິນ, ເສັ້ນທາງ, ຮ່ອງນໍ້າ.

ມາດຕາ 97 (ປັບປຸງ) ໃບທະບຽນທີ່ດິນ ແລະ ປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ

ໃບທະບຽນທີ່ດິນ ແມ່ນ ເອກະສານທີ່ບັນທຶກຂໍ້ມູນຈາກການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ຕາມເລກລຳດັບໂດຍມີລາຍເຊັນ ແລະ ຕາປະທັບ ຫົວໜ້າທ້ອງຖານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 101 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ ແມ່ນ ປຶ້ມທີ່ລວບລວມໃບທະບຽນທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ໃນແຕ່ລະບ້ານ ຊຶ່ງບ້ານໜຶ່ງມີປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນຫຼາຍຫົວຂຶ້ນກັບຈຳນວນຕອນດິນ.

ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ກຳນົດເນື້ອໃນລະອຽດແບບຝົມໃບທະບຽນທີ່ດິນ ແລະ ປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 98 (ໃໝ່) ສາລະບານປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ

ສາລະບານປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ ແມ່ນ ການສັງລວມປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນຢູ່ແຕ່ລະບ້ານ ເຂົ້າເປັນຫົວດຽວຢ່າງເປັນລະບົບ ເພື່ອຕິດຕາມການປ່ຽນແປງຂອບເຂດເນື້ອທີ່ດິນ, ເລກທີ່ຕອນດິນ, ເລກທີ່ໃບຕາດິນ.

ມາດຕາ 99 (ປັບປຸງ) ໃບຕາດິນ

ໃບຕາດິນ ແມ່ນ ເອກະສານທີ່ເປັນຫຼັກຖານຕົ້ນຕໍອັນໜຶ່ງອັນດຽວ ກ່ຽວກັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຊຶ່ງໄດ້ຄັດສຳເນົາຢ່າງຖືກຕ້ອງຈາກໃບທະບຽນທີ່ດິນ ເພື່ອມອບໃຫ້ແກ່ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ພຽງໃບດຽວນຳໃຊ້ເປັນຫຼັກຖານຢ່າງຍາວນານ ຈົນກວ່າຈະມີການປ່ຽນແປງໃໝ່ຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ໃບຕາດິນມີ ສອງແບບຄື ໃບຕາດິນລັດ ແລະ ໃບຕາດິນບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ. ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ກຳນົດເນື້ອໃນລະອຽດແບບຝົມໃບຕາດິນ.

ມາດຕາ 100 (ປັບປຸງ) ເອກະສານປະກອບການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ

- ການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ຕ້ອງປະກອບເອກະສານ ດັ່ງນີ້:
1. ໃບຢັ້ງຢືນກ່ຽວກັບການໄດ້ມາຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເປັນຕົ້ນ ການມອບຂອງລັດ, ສັນຍາມອບໂອນ, ຍົກຊັບ, ຊື້ ຂາຍ, ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ, ໃບແຜນທີ່ດິນ, ໃບຢັ້ງຢືນການພັດທະນາທີ່ດິນ, ໃບຢັ້ງຢືນຮັບປະກັນທີ່ດິນ;
  2. ສຳເນົາບັດປະຈຳຕົວ ຫຼື ໃບຢັ້ງຢືນທີ່ຢູ່ ແລະ ສຳມະໂນຄົວ, ຖ້າແມ່ນນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ຕ້ອງມີສຳເນົາໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ, ໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ ຫຼື ໃບອະນຸຍາດສ້າງຕັ້ງອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ;
  3. ໃບແຈ້ງເສຍຄ່າທຳນຽມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 101 (ປັບປຸງ) ຂັ້ນຕອນການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ

ການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ໃຫ້ດຳເນີນຜ່ານໜ່ວຍງານບໍລິການປະຕູດຽວ ຂອງຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ໂດຍປະຕິບັດຕາມຂັ້ນຕອນ ດັ່ງນີ້:

1. ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ສົມທົບກັບອົງການປົກຄອງບ້ານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ດຳເນີນການສອບຖາມ ແລະ ເກັບກຳຂໍ້ມູນການໄດ້ມາຂອງສິດຄອບຄອງ ແລະ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ສຳຫຼວດວັດແທກ ໂດຍມີການເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ການຢັ້ງຢືນ ຂອງເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂ້າງຄຽງ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍຈາກເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ພ້ອມທັງສ້າງແຜນທີ່ດິນສະເພາະຕອນ ແລະ ປະກອບສຳນວນເອກະສານການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ໃຫ້ສຳເລັດ ພາຍໃນເວລາ ສິບຫ້າວັນ;

2. ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ອອກແຈ້ງການຜ່ານສົມວນຊືນ ແລະ ຕິດປະກາດຫາຜູ້ຄັດຄ້ານ ຢູ່ຫ້ອງການປົກຄອງບ້ານບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່. ກຳນົດເວລາຂອງແຈ້ງການນັ້ນ ແມ່ນ ສາມສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນອອກແຈ້ງການເປັນຕົ້ນໄປ;

3. ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ຕ້ອງຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ພາຍໃນເວລາ ຫ້າວັນ ລັດຖະການ ຫຼັງຈາກສິ້ນສຸດກຳນົດເວລາດັ່ງກ່າວ ຫາກບໍ່ມີຜູ້ຄັດຄ້ານ ຫຼື ມີການຄັດຄ້ານ ແຕ່ໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂແລ້ວ;

4. ໃນກໍລະນີທີ່ຕອນດິນໃດໜຶ່ງ ຫາກມີຜູ້ຄັດຄ້ານ, ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ຫຼື ຕົກຄ້າງດ້ວຍເຫດຜົນໃດໜຶ່ງ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂໃຫ້ສຳເລັດຕາມກົດໝາຍ ຈາກນັ້ນຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ຈຶ່ງຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນຕອນດັ່ງກ່າວ.

ພາຍຫຼັງສຳເລັດການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນແຕ່ລະຕອນແລ້ວ ໃຫ້ລາຍງານຕໍ່ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ແລະ ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່.

ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຜູ້ອອກລະບຽບການກ່ຽວກັບຂັ້ນຕອນການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ.

ມາດຕາ 102 (ໃໝ່) ສຳນວນເອກະສານຕອນດິນ

ສຳນວນເອກະສານຕອນດິນ ແມ່ນ ການລວບລວມເອກະສານຕ່າງໆກ່ຽວກັບການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ແລະ ການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເຊັ່ນ ເອກະສານຢັ້ງຢືນການໄດ້ມາສິດຄອບຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ສຳເນົາສຳມະໂນຄົວ ຫຼື ບັດປະຈຳຕົວ, ໃບຢັ້ງຢືນທີ່ຢູ່, ໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ, ແບບຝົມທາງດ້ານວິຊາການ.

ການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນແຕ່ລະຕອນ ໃຫ້ສ້າງເປັນສຳນວນເອກະສານຕອນດິນ ເພື່ອເປັນຂໍ້ມູນຫຼັກຖານຍາວນານ ແລະ ເກັບຮັກສາໄວ້ໃນລະບົບຂໍ້ມູນ ໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພ ສາມາດຕິດຕາມສະພາບການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ມາດຕາ 103 (ປັບປຸງ) ການອອກສຳເນົາໃບຕາດິນ

ການອອກສຳເນົາໃບຕາດິນ ແມ່ນ ການອອກໃບຕາດິນຄືນໃໝ່ ເພື່ອທົດແທນໃບທີ່ຖືກເສຍຫາຍ ຫຼື ຖືກທຳລາຍ.

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງ ຂໍການອອກສຳເນົາໃບຕາດິນ ໃຫ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງຕໍ່ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ຕາມແບບຝົມທີ່ກຳນົດໄວ້.

ພາຍຫຼັງໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງແລ້ວຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ຕ້ອງໄດ້ຄົ້ນຄວ້າ, ເກັບກຳຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ແລະ ປະຫວັດຄວາມເປັນມາຂອງທີ່ດິນ ແລ້ວເຮັດບົດສະຫຼຸບ

ພ້ອມດ້ວຍຄຳເຫັນກ່ຽວກັບສາເຫດທີ່ເສຍຫາຍ ຫຼື ຖືກທຳລາຍ ພາຍໃນເວລາ ສິບຫ້າວັນ ລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນ ທີ່ໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງເປັນຕົ້ນໄປ. ຖ້າໃບຕາດິນທີ່ຖືກທຳລາຍຫາກໄດ້ປະຮອງຮອຍທີ່ສາມາດໃຊ້ເປັນຫຼັກຖານ ໃຫ້ສະ ເໜີຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ຝຳລະນາອອກໃບສຳເນົາຕາດິນຄືນໃໝ່ ໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຂໍ.

ໃນກໍລະນີໃບຕາດິນເສຍຫາຍ ຫຼື ຖືກທຳລາຍ ທີ່ບໍ່ປະຮອງຮອຍໃດໜຶ່ງເປັນຫຼັກຖານຢັ້ງຢືນ ໃບຕາດິນດັ່ງກ່າວ ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ຕ້ອງມອບເອກະສານທີ່ໄດ້ ຜ່ານການຄົ້ນຄວ້າໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຂໍເພື່ອໄປຍື່ນຕໍ່ສານ ຝຳລະນາຕັດສິນຢັ້ງຢືນການເສຍຫາຍຂອງໃບຕາດິນ ກ່ອນ ອອກສຳເນົາໃບຕາດິນໃໝ່.

ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ອອກລະບຽບການກ່ຽວກັບຫຼັກ ຖານ, ຮ່ອງຮອຍ ໃບຕາດິນທີ່ຖືກເສຍຫາຍ ຫຼື ຖືກທຳລາຍ.

ມາດຕາ 104 (ປັບປຸງ) ການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນ ການບັນທຶກ ແລະ ຢັ້ງຢືນສິດ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໄດ້ເອົາສິດດັ່ງກ່າວໃຫ້ເຊົ້າ, ເປັນຫຼັກຊັບຄຳປະກັນ, ຂາຍຝາກ, ທາດ ສະພາບຕາມສັນຍາ, ສິດເໜືອທີ່ດິນ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວອື່ນ.

ການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໃຫ້ດຳເນີນຢູ່ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນ ທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງປ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ ໂດຍຊ່ອງໜ້າກັນລະຫວ່າງຄູ່ສັນຍາກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ ດິນ.

ໃນກໍລະນີການເອົາໃບຕາດິນ ໄປເປັນຫຼັກຊັບຄຳປະກັນນຳເຈົ້າໜີ້ຄົນດຽວນັ້ນ ຫຼັງຈາກຈົດ ທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນແລ້ວ ເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕ້ອງມອບໃບຕາດິນສະບັບຕົ້ນໃຫ້ເຈົ້າໜີ້ ເປັນຜູ້ຮັກສາໄວ້. ສ່ວນການເອົາໃບຕາດິນ ໄປຄຳປະກັນນຳເຈົ້າໜີ້ຫຼາຍຄົນ ຫຼັງຈາກຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນແຕ່ລະຄັ້ງແລ້ວ ໃບຕາດິນສະບັບຕົ້ນນັ້ນ ຈະໃຫ້ເຈົ້າໜີ້ຜູ້ໃດເປັນຜູ້ຮັກສາໄວ້ແມ່ນຂຶ້ນກັບການ ຕົກລົງກັນລະຫວ່າງເຈົ້າໜີ້ດ້ວຍກັນ.

ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ຕ້ອງດຳເນີນການຈົດ ທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ພາຍໃນເວລາ ສາມວັນ ລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງເປັນຕົ້ນ ໄປ ພ້ອມທັງອອກໃບຢັ້ງຢືນຮັບຮູ້ການເອົາໃບຕາດິນ ໄປເປັນຫຼັກຊັບຄຳປະກັນນັ້ນໃຫ້ແກ່ ເຈົ້າໜີ້ ແລະ ລູກໜີ້ ຕາມສັນຍາ.

ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ມີໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມ ຮັບຜິດຊອບໃນການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນ ແລະ ບັນດາເອກະສານກ່ຽວກັບໃບຕາດິນ ທີ່ນຳມາຈົດທະບຽນການເຄື່ອນ ໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ຖືກຕ້ອງ, ໂປ່ງໃສ ແລະ ເຂັ້ມງວດຕາມລະບຽບການ.

ໃນກໍລະນີມີການສະເໜີຄັດຄ້ານຈາກ ຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໂດຍກົງ ຫຼື ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ ດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 126 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແມ່ນໃຫ້ໂຈະການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນ ໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕອນນັ້ນໄວ້ກ່ອນ ຈົນກວ່າໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂຕາມກົດໝາຍ.

ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ອອກລະບຽບການກ່ຽວກັບ ການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 105 (ປັບປຸງ) ການຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ການຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນ ການບັນທຶກ ແລະ ຢັ້ງຢືນການປ່ຽນ ແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈາກເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນເດີມໄປໃຫ້ຜູ້ອື່ນ ດ້ວຍການອອກໃບຕາດິນໃໝ່ ຕາມການສືບ

ທອດມູນມໍຣະດົກ, ຊື່ ຂາຍ, ເອົາເຂົ້າເປັນຮຸ້ນ, ມອບ ຫຼື ຍົກສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ແລກປ່ຽນ, ຖອນ ຫຼື ໂອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ, ທາດສະພາບຕາມກົດໝາຍ, ຄໍາຕັດສິນຂອງສານ.

ການຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ໃຫ້ດໍາເນີນຢູ່ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ໂດຍຊ່ອງໜ້າກັນລະຫວ່າງຄູ່ສັນຍາກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ດິນ ໃນກໍລະນີເປັນການຊື້ ຂາຍ, ເອົາເຂົ້າເປັນຮຸ້ນ, ມອບ ຫຼື ຍົກ ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ແລກປ່ຽນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ.

ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ຕ້ອງດໍາເນີນການຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ພາຍໃນເວລາ ຫ້າວັນ ລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄໍາສະເໜີຈາກເຈົ້າຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ໃນກໍລະນີມີການສະເໜີຄັດຄ້ານຈາກ ຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໂດຍກົງ ຫຼື ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 126 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແມ່ນໃຫ້ໂຈະການຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຕອນນັ້ນໄວ້ກ່ອນ ຈົນກວ່າໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂຕາມກົດໝາຍ.

ໝວດທີ 3

ການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ

ມາດຕາ 106 (ໃໝ່) ການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ

ບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ມີຈຸດປະສົງປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ ຕ້ອງຂໍອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດຄອນໂດມິນຽມ ນໍາຫ້ອງການບໍລິການການລົງທຶນປະຕູດຽວ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ແລະ ຂໍອະນຸຍາດປຸກສ້າງນໍາຂະແໜງການໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ແລະ ຕ້ອງສະເໜີຂໍຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ ນໍາພະແນກຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ.

ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ກໍານົດລະບຽບການກ່ຽວກັບການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ.

ມາດຕາ 107 (ໃໝ່) ເອກະສານປະກອບຂໍຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ

ເອກະສານຂໍຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ໃບຕາດິນຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ;
2. ໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ;
3. ໃບອະນຸຍາດປຸກສ້າງ;
4. ແຜນຜັງຂອງຄອນໂດມິນຽມ;
5. ບົດວິພາກເສດຖະກິດ-ເຕັກນິກ;
6. ບົດປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທໍາມະຊາດ;
7. ກົດລະບຽບຂອງນິຕິບຸກຄົນ;
8. ເອກະສານອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ສໍາລັບການເຊົ່າທີ່ດິນຂອງລັດ ຫຼື ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ເພື່ອປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ ຕ້ອງມີເອກະສານເພີ່ມຕື່ມ ດັ່ງນີ້:

1. ໃບຕາດິນຂອງລັດ ຫຼື ຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ;
2. ສັນຍາເຊົ່າ.

ມາດຕາ 108 (ໃໝ່) ການຝຶກລະນາຂັ້ນທະບຽນທີ່ດິນບຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ

ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ຝຶກລະນາການຂັ້ນທະບຽນທີ່ດິນບຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ ໃຫ້ແກ່ນິຕິບຸກຄົນນັ້ນ ພາຍໃນເວລາ ສິບວັນ ລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງເປັນຕົ້ນໄປ.

ສຳລັບການເຊົ່າທີ່ດິນຂອງລັດ ຫຼື ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ນັ້ນ ແມ່ນໃຫ້ຂັ້ນທະບຽນທີ່ດິນບຸກສ້າງດັ່ງກ່າວ ແຕ່ໃຫ້ຮັກສາຊື່ຂອງເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນໄວ້ຕາມໃບຕາດິນຂອງຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ.

**ໝວດທີ 4
ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ**

ມາດຕາ 109 (ໃໝ່) ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ

ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ ແມ່ນ ການກຳນົດມູນຄ່າທີ່ດິນແຕ່ລະເຂດຢູ່ໃນແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍອີງໃສ່ຈຸດພິເສດທາງດ້ານທີ່ຕັ້ງພູມສັນຖານ, ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແລະ ລະດັບການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ ໃຫ້ດຳເນີນຕາມຈຸດປະສົງ ດັ່ງນີ້:

1. ການຄິດໄລ່ຄ່າທຳນຽມຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ອາກອນລາຍໄດ້ຈາກທີ່ດິນ;
2. ການປະຕິບັດນະໂຍບາຍຫັນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ;
3. ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຈາກການໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ;
4. ການຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ;
5. ການຊື້ ຂາຍ, ແລກປ່ຽນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ເອົາທີ່ດິນເຂົ້າເປັນຮຸ້ນ, ເປັນຫຼັກຊັບຄຳປະກັນ.

ເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ ສະເໜີໃຫ້ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ຮັບຮອງເອົາການກຳນົດການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ ເພື່ອຮັບໃຊ້ຕາມເປົ້າໝາຍ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນຂໍ້ 1, 2 ແລະ 3 ຂອງມາດຕານີ້.

ສຳລັບການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ ເພື່ອຮັບໃຊ້ຈຸດປະສົງທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນຂໍ້ 4 ຂອງມາດຕານີ້ ໃຫ້ເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ ແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳມະການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ ຕາມລະບຽບການ. ສ່ວນການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນເພື່ອການຊື້ ຂາຍ, ແລກປ່ຽນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ເອົາທີ່ດິນເຂົ້າເປັນຮຸ້ນ, ເປັນຫຼັກຊັບຄຳປະກັນ ມອບໃຫ້ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 156 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ເປັນຜູ້ດຳເນີນການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ.

ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ກຳນົດລະບຽບການກ່ຽວກັບຂັ້ນຕອນການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ.

ມາດຕາ 110 (ໃໝ່) ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນຄືນໃໝ່

ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ ຕ້ອງດຳເນີນການປະເມີນຄືນໃໝ່ ໃນທຸກ ສາມປີ. ໃນກໍລະນີຈຳເປັນສາມາດດຳເນີນການປະເມີນກ່ອນກຳນົດເວລາດັ່ງກ່າວກໍໄດ້.

ໝວດທີ 5
ທຸລະກຳກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ມາດຕາ 111 (ໃໝ່) ທຸລະກຳກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ທຸລະກຳກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ແມ່ນ ການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ເປັນຕົ້ນ ການຊື້ ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ແລກປ່ຽນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນເຂົ້າເປັນຮຸ້ນ, ເປັນຫຼັກຊັບຄຳປະກັນ.

ມາດຕາ 112 (ໃໝ່) ການໃຫ້ບໍລິການທຸລະກຳກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂຶ້ນເມືອງ ມີໜ້າທີ່ໃຫ້ການບໍລິການທຸລະກຳກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ເພື່ອສ້າງເງື່ອນໄຂອຳນວຍຄວາມສະດວກ ກ່ຽວກັບການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເປັນຕົ້ນ ການຊື້ ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ແລກປ່ຽນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນເຂົ້າເປັນຮຸ້ນ, ເປັນຫຼັກຊັບຄຳປະກັນ.

ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ອອກລະບຽບການກ່ຽວກັບການໃຫ້ບໍລິການທຸລະກຳກ່ຽວກັບທີ່ດິນ.

ໝວດທີ 6
ການເກັບລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ

ມາດຕາ 113 (ໃໝ່) ລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ

ລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ ແມ່ນ ລາຍຮັບທີ່ໄດ້ມາຈາກຄ່າທຳນຽມນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ຄ່າເຊົ່າ, ຄ່າສຳປະທານ, ອາກອນ, ການຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ, ຄ່າປັບໃໝ, ຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການກ່ຽວກັບທີ່ດິນຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 114 (ໃໝ່) ການເກັບລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ

ຂະແໜງການການເງິນ ເກັບຄ່າທຳນຽມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ອາກອນທີ່ຕິດພັນກັບທີ່ດິນ, ຄ່າເຊົ່າ ແລະ ຄ່າສຳປະທານທີ່ດິນ, ຄ່າຂາຍ ແລະ ຫັນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ຄ່າຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ ແລະ ຄ່າປັບໃໝກ່ຽວກັບທີ່ດິນ, ຄ່າຂຶ້ນທະບຽນ ແລະ ຈົດທະບຽນ ທີ່ດິນ, ຄ່າທຳນຽມ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເກັບລາຍຮັບຄ່າບໍລິການກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ການເກັບລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ ຕ້ອງນຳໃຊ້ລະບົບເຕັກໂນໂລຊີທັນສະໄໝ ທີ່ຮັບປະກັນຄວາມໂປ່ງໃສ, ວ່ອງໄວ ແລະ ຖືກຕ້ອງຊັດເຈນ; ລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ ຕ້ອງມອບເຂົ້າງົບປະມານແຫ່ງລັດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 115 (ໃໝ່) ການກຳນົດຄ່າທຳນຽມກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ລັດຖະບານ ຄົ້ນຄວ້າຄ່າທຳນຽມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບສະພາບການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມໃນແຕ່ລະໄລຍະ ຜ່ອມທັງນະໂຍບາຍຫຼຸດຜ່ອນ ຫຼື ຍົກເວັ້ນຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການສຳຫຼວດວັດແທກ, ຄ່າຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ

ແລະ ຄຳທຳນຽມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນນາໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວທຸກຍາກ ແລະ ຜູ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນເຂດບຸລີມະສິດຜະລິດ ກະສິກຳ ລວມທັງເຂດທີ່ໄດ້ປະກາດເປັນເຂດໄພພິບັດ ແລ້ວສະເໜີຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ຝຶຈາລະນາ.

ພາກທີ VII

ການເຊົ່າ, ການສຳປະທານທີ່ດິນ ແລະ ການຊື້ ຂາຍ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ

ໝວດທີ 1

ການເຊົ່າທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ, ການເຊົ່າ ແລະ ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ

ມາດຕາ 116 (ໃໝ່) ການເຊົ່າທີ່ດິນ

ການເຊົ່າທີ່ດິນ ແມ່ນ ການຕົກລົງລະຫວ່າງ ຜູ້ເຊົ່າກັບຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າທີ່ດິນ ເພື່ອນຳໃຊ້ທີ່ດິນເຂົ້າ ໃນກິດຈະການໃດໜຶ່ງ ຕາມສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍ ເປັນຕົ້ນ ການຄ້າ, ການບໍລິການ, ບ່ອນຢູ່ອາໄສ, ການ ທ່ອງທ່ຽວ, ການກິລາ, ການທຸດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງສາກົນ.

ມາດຕາ 117 (ປັບປຸງ) ການເຊົ່າທີ່ດິນຈາກພົນລະເມືອງລາວ

ການເຊົ່າທີ່ດິນ ລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວດ້ວຍກັນ ລວມທັງນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດ ຕັ້ງ ທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ ແມ່ນຂຶ້ນກັບການຕົກລົງຂອງສອງຝ່າຍ ໂດຍໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນຈາກອົງການປົກ ຄອງບ້ານ, ອົງການທະບຽນສານ ແລະ ຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຢູ່ຫ້ອງການຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່.

ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ ທີ່ ດຳລົງຊີວິດຢູ່ ສປປ ລາວ ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມ ການອະນຸຍາດຂອງລັດ ສາມາດເຊົ່າທີ່ດິນນຳພົນລະເມືອງລາວ ລວມທັງນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ເປັນພົນລະ ເມືອງລາວ ພາຍໃນເວລາບໍ່ເກີນ ສາມສິບປີ ແລະ ສາມາດຕໍ່ໄດ້ ແລ້ວແຕ່ກໍລະນີຕາມການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ໂດຍໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດຈາກອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ຕາມການສະເໜີຂອງພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະ ຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ. ສັນຍາເຊົ່າທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນຈາກອົງການປົກຄອງບ້ານ, ອົງການທະບຽນສານ ແລະ ຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຢູ່ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່.

ມາດຕາ 118 (ໃໝ່) ການສຳປະທານທີ່ດິນ

ການສຳປະທານທີ່ດິນ ແມ່ນ ການອະນຸຍາດຂອງລັດໃຫ້ຜູ້ຂໍສຳປະທານທີ່ດິນ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນ ພື້ນທີ່ໃດໜຶ່ງ ທີ່ລັດໄດ້ຈັດສັນ ເພື່ອດຳເນີນກິດຈະການລົງທຶນສຳປະທານຕາມສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍ ເປັນຕົ້ນ ໃນຂະແໜງກະສິກຳ, ປູກໄມ້, ແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວ, ເຂດອຸດສາຫະກຳ ຫຼື ນິຄົມອຸດສາຫະກຳ, ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ, ການພັດທະນາເປັນຕົວເມືອງໃໝ່, ການພັດທະນາແຫຼ່ງພະລັງງານໄຟຟ້າ, ການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່.

ກໍລະນີເຂດສຳປະທານທີ່ດິນ ຫາກກວມເອົາເຂດປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບນັ້ນ ຈະສຳປະທານໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກຄະນະກຳມະການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ຂັ້ນ ສູນກາງເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 119 (ໃໝ່) ການເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ

ການເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ຕ້ອງຜ່ານການປະມຸນ ແລະ ດໍາເນີນໃນເຂດທີ່ດິນຂອງລັດທີ່ລັດໄດ້ຈັດສັນໄວ້. ຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ຜູ້ສໍາປະທານ ຕ້ອງດໍາເນີນການສຶກສາຜົນກະທົບ ຫຼື ປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ລວມທັງສ້າງແຜນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມ ກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທໍາມະຊາດຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ຫຼັງຈາກລັດຖະບານ ຫຼື ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ອະນຸຍາດໃຫ້ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນຂອງລັດແລ້ວ, ພະແນກຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ ອອກໃບຕາດິນລັດ ພາຍໃນເວລາ ຫ້າວັນ ລັດຖະການໃຫ້ຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນຂອງລັດນັ້ນ ຕາມກໍານົດເວລາການເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານ.

ການເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ແຕ່ລະປະເພດນັ້ນ ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນລະບຽບການຕ່າງຫາກ.

ມາດຕາ 120 (ປັບປຸງ) ກໍານົດເວລາເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ

ກໍານົດເວລາເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ໂດຍບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ອີງໃສ່ລັກສະນະ, ຂະໜາດ ແລະ ເງື່ອນໄຂຂອງກິດຈະການ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ເກີນ ຫ້າສິບປີ ແລະ ສາມາດຕໍ່ໄດ້ຕາມການຕົກລົງຂອງລັດຖະບານ ຫຼື ສະພາແຫ່ງຊາດ ຫຼື ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ໂດຍອີງຕາມການປະເມີນຜົນການເຄື່ອນໄຫວໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະການ ແລະ ການຕົກລົງຂອງລັດຖະບານ ຫຼື ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ.

ສໍາລັບການເຊົ່າທີ່ດິນຂອງລັດ ໂດຍສະຖານທຸດ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແມ່ນຂຶ້ນກັບການຕົກລົງລະຫວ່າງລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ກັບລັດຖະບານປະເທດ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໂດຍມີກໍານົດເວລາບໍ່ເກີນ ເກົ້າສິບເກົ້າປີ ແລະ ສາມາດຕໍ່ໄດ້ ຕາມການສະເໜີຂອງກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ບົນພື້ນຖານການປະສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ນອກຈາກການເຊົ່າທີ່ດິນຂອງລັດແລ້ວ ລັດຖະບານ ອະນຸຍາດໃຫ້ສະຖານທຸດຂອງຕ່າງປະເທດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຢູ່ ສປປ ລາວ ດ້ວຍການແລກປ່ຽນ, ການໂອນ ຕາມການຕົກລົງລະຫວ່າງລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ກັບ ລັດຖະບານປະເທດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໝວດທີ 2

ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ຜູ້ສໍາປະທານ

ມາດຕາ 121 (ປັບປຸງ) ສິດຂອງຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ຜູ້ສໍາປະທານ

ຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ຜູ້ສໍາປະທານ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ເປັນເຈົ້າກໍາມະສິດຕໍ່ຊັບສິນຂອງຕົນ ລວມທັງ ຕົກ, ອາຄານ ຫຼື ສິ່ງປຸກສ້າງໃນທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານ, ໂອນກໍາມະສິດດັ່ງກ່າວໃຫ້ຄົນພາຍໃນ ຫຼື ຕ່າງປະເທດ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;
2. ນໍາໃຊ້ຊັບສິນທີ່ຕິດພັນກັບສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນ ເພື່ອໃຊ້ເປັນຫຼັກຊັບຄໍ້າປະກັນນໍາທະນາຄານ ຫຼື ສະຖາບັນການເງິນທີ່ຢູ່ພາຍໃນ ຖ້າຫາກໄດ້ຮັບການຫັນຕົຈາກລັດຖະບານ ຫຼື ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງຕາມຂອບເຂດສິດຂອງຕົນ ຕາມການສະເໜີຂອງຂະແໜງການການເງິນ, ຍົກເວັ້ນການເຊົ່າທີ່ດິນ ນໍາພົນລະເມືອງລາວ;

3. ນຳໃຊ້ຊັບສິນທີ່ຕິດພັນກັບສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນ ເພື່ອໃຊ້ເປັນຫຼັກຊັບຄຳປະກັນນຳທະນາຄານ ຫຼື ສະຖາບັນການເງິນທີ່ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຖ້າຫາກໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກລັດຖະບານ ຕາມການສະເໜີຂອງກະຊວງການເງິນ, ຍົກເວັ້ນການເຊົ່າທີ່ດິນນຳພົນລະເມືອງລາວ;

4. ໃຫ້ເຊົ່າຕໍ່ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ ແລະ ສັນຍາເຊົ່າຕໍ່ ໂດຍບໍ່ໃຫ້ເກີນອາຍຸນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ເຫຼືອຂອງສັນຍາແມ່;

5. ໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຕົນໄດ້ຮັບສິດເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານ ໃນຂອບເຂດອາຍຸຂອງສັນຍາທີ່ຍັງເຫຼືອສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງ ຫຼື ທັງໝົດໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນ ຕາມສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍ;

6. ໄດ້ຮັບນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;

7. ໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນຄ່າທຳນຽມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;

8. ສືບທອດສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຕາມອາຍຸຂອງສັນຍາ ແລະ ຕາມກົດໝາຍ;

9. ໃຊ້ສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນ ເພື່ອຮ່ວມທຶນກັບບຸກຄົນອື່ນ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກອົງການລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເສຍກ່ອນ;

10. ນຳໃຊ້ສິດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 122 (ປັບປຸງ) ພັນທະຂອງຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ຜູ້ສຳປະທານ

ຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ຜູ້ສຳປະທານ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ;
2. ເສຍຄ່າເຊົ່າ ຫຼື ຄ່າສຳປະທານທີ່ດິນ, ຄ່າຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ພາສີ, ອາກອນ, ຄ່າທຳນຽມ, ຄ່າບໍລິການ ແລະ ພັນທະຕ່າງໆຢ່າງຄົບຖ້ວນ ແລະ ທັນເວລາ ຕາມກົດໝາຍ;
3. ທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຈາກການດຳເນີນກິດຈະການຂອງຕົນ;
4. ປະຕິບັດພັນທະດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ຢ່າງເຄັ່ງຄັດ;
5. ບໍ່ລະເມີດສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ອື່ນ;
6. ປະຕິບັດທາດສະພາບຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ;
7. ປະຕິບັດພັນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາ.

ໝວດທີ 3

ການຊື້ ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ

ມາດຕາ 123 (ໃໝ່) ການຊື້ ຂາຍ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ

ການຊື້ ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ແມ່ນ ການຊື້ ຂາຍ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວລະຫວ່າງລັດກັບພົນລະເມືອງລາວ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ ເພື່ອພັດທະນາເປັນຕົວເມືອງໃໝ່, ສ້າງເປັນຄອນໂດມິນຽມ, ອາພາດເມັນ, ເຮືອນຈັດສັນ ໂດຍມີກຳນົດເວລາບໍ່ເກີນ ຫ້າສິບປີ ນັບແຕ່ວັນເຊັນສັນຍາຊື້ ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນ ເປັນຕົ້ນໄປ ແລະ ສາມາດຊື້ຕໍ່ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ຕາມການຕົກລົງຂອງອົງການລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ສຳລັບສິ່ງປຸກສ້າງທີ່ຕັ້ງຢູ່ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວນັ້ນ ສາມາດໃຫ້ ບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນອື່ນ ຊື້ ຫຼື ເຊົ່າ ໄດ້.

ຜູ້ຊື້ ສິ່ງປຸກສ້າງໃນທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ເປັນເຈົ້າກຳມະສິດສິ່ງປຸກສ້າງ ຕາມອາຍຸການຂອງສິ່ງປຸກສ້າງ ແລະ ມີສິດ ຂາຍ, ມອບໂອນ, ຄຳປະກັນການກູ້ຢືມ, ແລກປ່ຽນ ແລະ ສືບທອດຕໍ່ໄດ້. ຜູ້ເຊົ່າສິ່ງປຸກສ້າງໃນທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ມີສິດ ແລະ ຜົນທະ ປະຕິບັດຕາມສັນຍາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນກັບຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ.

ສຳລັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນປ່ອນ ທີ່ສິ່ງປຸກສ້າງຕັ້ງຢູ່ ພາຍຫຼັງໝົດອາຍຸການຊື້ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນວັກທີໜຶ່ງຂອງມາດຕານີ້ແລ້ວ ກໍຈະກັບຄືນເປັນຂອງລັດ ແຕ່ຜູ້ຊື້ ຫຼື ຜູ້ເຊົ່າ ໃນສິ່ງປຸກສ້າງນັ້ນ ສາມາດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດປ່ອນສິ່ງປຸກສ້າງຕັ້ງຢູ່ ດ້ວຍຮູບການ ຊື້ແບບມີກຳນົດ ຫຼື ເຊົ່າ ນຳລັດ.

ການຄິດໄລ່ເນື້ອທີ່ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດໃຫ້ ຜູ້ຊື້ ຫຼື ຜູ້ເຊົ່າ ແຕ່ລະປະເພດສິ່ງປຸກສ້າງນັ້ນ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການຕ່າງຫາກ.

ມາດຕາ 124 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ຜົນທະຂອງ ຜູ້ຊື້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ

ຜູ້ຊື້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ນອກຈາກໄດ້ຮັບສິດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 133 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ແລ້ວ ຍັງຈະໄດ້ຮັບສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ເປັນເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ເປັນເຈົ້າກຳມະສິດຕໍ່ ຊັບສິນທີ່ຕົນສ້າງຂຶ້ນ ເປັນຕົ້ນຕົກ, ອາຄານ ຫຼື ສິ່ງປຸກສ້າງໃນທີ່ດິນ ດັ່ງກ່າວ;
2. ມອບໂອນ, ຂາຍ, ໃຫ້ເຊົ່າ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມກຳນົດເວລາທີ່ຍັງເຫຼືອ ໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງພາຍໃນ ຫຼື ຕ່າງປະເທດ;
3. ແລກປ່ຽນ, ຄຳປະກັນການກູ້ຢືມ, ເປັນຮຸ້ນ ຕາມກຳນົດເວລາທີ່ຍັງເຫຼືອ ນຳບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ພາຍໃນ ຫຼື ຕ່າງປະເທດ;
4. ສືບທອດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕ້ອງບໍ່ເກີນກຳນົດເວລາທີ່ຍັງເຫຼືອ;
5. ຂາຍ ຫຼື ໃຫ້ເຊົ່າ ກຳມະສິດໃນຊັບສິນທີ່ຕົນສ້າງຂຶ້ນແກ່ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ພາຍໃນ ຫຼື ຕ່າງປະເທດ;
6. ໄດ້ຮັບການຢຶກເວັ້ນຄ່າທຳນຽມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
7. ໄດ້ຮັບນະໂຍບາຍສິ່ງເສີມການລົງທຶນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສິ່ງເສີມການລົງທຶນ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
8. ນຳໃຊ້ສິດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ໃນກໍລະນີມີການ ມອບໂອນ, ຂາຍ, ຄຳປະກັນການກູ້ຢືມ, ແລກປ່ຽນ, ເປັນຮຸ້ນ, ສືບທອດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ລັດຖະບານ ຫຼື ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ຮັບຊາບກ່ອນ.

ຜູ້ຊື້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ມີຜົນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ;
2. ປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ ໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບດີ, ບໍ່ໃຫ້ເຮັດມີການເຊາະເຈື່ອນ, ຍຸບລົງ, ເສື່ອມໂຊມ, ຮັກສາຄຸນນະພາບ ບໍ່ສ້າງຜົນກະທົບອັນບໍ່ດີຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ;
3. ບໍ່ລະເມີດສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ອື່ນ;
4. ເສຍອາກອນລາຍໄດ້ຈາກການຂາຍ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ສິ່ງປຸກສ້າງ, ຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ຕາມກົດໝາຍ;
5. ປະຕິບັດຜົນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 125 (ໃໝ່) ອົງການທີ່ມີສິດຕິກລົງຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ

ລັດຖະບານ ຕິກລົງຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ໃຫ້ສະເພາະພົນລະເມືອງລາວ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ແລະ ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ສໍາລັບເນື້ອທີ່ເກີນ ໜຶ່ງຮ້ອຍຫ້າສິບເຮັກຕາ ແລະ ຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນ ຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ໃຫ້ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ.

ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ຕິກລົງຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ໃຫ້ສະເພາະ ພົນລະເມືອງລາວ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ແລະ ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ໃນເນື້ອທີ່ບໍ່ເກີນ ໜຶ່ງຮ້ອຍຫ້າສິບເຮັກຕາ.

ສໍາລັບອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ, ອົງການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ອົງການລັດອື່ນ ບໍ່ມີສິດຕິກລົງຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ.

ການຊື້ ຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດນັ້ນ ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ ຕ້ອງຈົດທະບຽນປຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ອອກໃບຕາດິນໃຫ້ແກ່ຜູ້ຊື້ ພາຍຫຼັງທີ່ຜູ້ຊື້ ໄດ້ຈ່າຍເງິນຄ່າຊື້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດຄົບຖ້ວນໃຫ້ລັດແລ້ວ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ສັນຍາໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ການຊື້ ຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດນັ້ນ ໃຫ້ດຳເນີນດ້ວຍຮູບການປະມຸນ.

ພາກທີ VIII

ການໄດ້ຮັບສິດ, ສິດ ແລະ ພັນທະ, ການເສຍສິດ ແລະ ສິ້ນສຸດສິດນໍາໃຊ້ ທີ່ດິນ

ໝວດທີ 1

ການໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ມາດຕາ 126 (ປັບປຸງ) ການໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ

ພົນລະເມືອງລາວ ລວມທັງ ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ ຈະໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນບົນພື້ນຖານໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ການມອບຂອງລັດ;
2. ການໂອນ;
3. ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ;
4. ການໄດ້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຕາມປະເພນີ;
5. ການຊື້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 123 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 127 (ໃໝ່) ການມອບຂອງລັດ

ການມອບຂອງລັດ ແມ່ນ ການທີ່ລັດໄດ້ເອົາທີ່ດິນຂອງລັດ ໃຫ້ເປັນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ ລວມທັງນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ ເພື່ອນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງ ຕາມແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍລວມທັງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຕາມປະເພນີ.

ການມອບຂອງລັດ ມີ ສອງ ລັກສະນະ ດັ່ງນີ້:

1. ການມອບຂາດຕົວ ແມ່ນ ການມອບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ໃນກໍລະນີການທົດແທນຈາກການໂອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ, ການຮັບຮູ້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຕາມປະເພນີ, ການປະຕິບັດນະໂຍບາຍຫັນສິດນໍາໃຊ້ທີ່

ດິນຂອງລັດ ແລະ ອື່ນໆ ຊຶ່ງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນັ້ນ ມີ ສິດປົກປັກຮັກສາ, ສິດຊົມໃຊ້, ສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນ, ສິດໂອນ ແລະ ສິດສືບທອດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;

2. ການມອບບໍ່ຂາດຕົວ ແມ່ນ ການມອບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໃນກໍລະນີການຈັດສັນທີ່ຢູ່ອາໄສ, ທຳມາຫາກິນ, ການປະຕິບັດນະໂຍບາຍໃຫ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ແລະ ອື່ນໆ ຊຶ່ງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນັ້ນ ຈະມີສິດຄືກັນກັບຂໍ້ 1 ຂອງມາດຕານີ້, ຍົກເວັ້ນສິດໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ສິດໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດບາງກໍລະນີ ເປັນຕົ້ນ ໃຫ້ເຊົ່າ, ຄຳປະກັນ.

ລັດ ຮັບຮູ້ການມອບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນລັດຂອງລັດ ໃຫ້ບຸກຄົນຜູ້ມີຜົນງານໃນພາລະກິດປະຕິວັດ ແລະ ຜູ້ມີຄຸນງາມຄວາມດີຕໍ່ປະເທດຊາດ ເພື່ອເປັນບ່ອນຢູ່ອາໄສ ແລະ ຫັນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວເປັນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຜູ້ກ່ຽວ ຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 128 (ໃໝ່) ການໂອນ

ການໂອນ ແມ່ນ ການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ດ້ວຍການຊື້ ຂາຍ, ແລກປ່ຽນ, ມອບ ຫຼື ຍົກສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ເຂົ້າເປັນຮຸ້ນ.

ມາດຕາ 129 (ໃໝ່) ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ

ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ແມ່ນ ການຕົກທອດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໃຫ້ຜູ້ທີ່ມີສິດສືບທອດຕາມກົດໝາຍ ແລະ ຕາມຝັນກຳ.

ຜູ້ມີສິດສືບທອດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ມີແຕ່ຜົນລະເມືອງລາວ ທີ່ມີທີ່ຢູ່ຖາວອນໃນ ສປປ ລາວ ເທົ່ານັ້ນ.

ໃນກໍລະນີຜູ້ມີສິດສືບທອດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຫາກອາຍຸບໍ່ທັນຝັນກະສຽນ ສືບແປດປີ ຫຼື ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ແມ່ນໃຫ້ໃສ່ຊື່ຜູ້ກ່ຽວໄວ້ໃນໃບຕາດິນ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຄຸ້ມຄອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕອນນັ້ນ ເພື່ອຮັບປະກັນຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນປະມວນກົດໝາຍແຝງ.

ມາດຕາ 130 (ໃໝ່) ການໄດ້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມປະເພນີ

ການໄດ້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມປະເພນີ ແມ່ນ ການໄດ້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈາກການຄອບຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຜົນລະເມືອງລາວ ດ້ວຍການບຸກເບີກ, ພັດທະນາ, ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ເປັນເວລາຫຼາຍກວ່າ ຊາວປີ ກ່ອນກົດໝາຍສະບັບນີ້ມີຜົນສັກສິດ ໂດຍບໍ່ມີເອກະສານໃດຢັ້ງຢືນການໄດ້ມາທີ່ດິນນັ້ນ ແຕ່ມີການຢັ້ງຢືນຈາກອົງການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂ້າງຄຽງ ກ່ຽວກັບການເຂົ້າຄອບຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ໂດຍບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ຫຼື ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ແຕ່ກໍໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂແລ້ວ.

ໃນໄລຍະທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນໃຫ້ບຸກຄົນເທື່ອນັ້ນ ລັດ ຮັບຮູ້ ແລະ ປົກປ້ອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມປະເພນີຂອງຜູ້ກ່ຽວ ແລະ ດຳເນີນການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນໃຫ້ຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 131 (ໃໝ່) ການໄດ້ມາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ

ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມການອະນຸຍາດຂອງລັດໃຫ້ດຳລົງຊີວິດ, ລົງທຶນ ຫຼື ເຄື່ອນໄຫວ

ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ດ້ວຍການເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ, ການຊື້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກໍານົດ.

ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ທີ່ດໍາລົງຊີວິດຖາວອນ ຢູ່ ສປປ ລາວ ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມການອະນຸຍາດຂອງລັດ ໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຈາກການເຊົ່າສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ.

ມາດຕາ 132 (ໃໝ່) ການໄດ້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈາກການຊື້ຫ້ອງຊຸດໃນຄອນໂດມິນຽມ

ຜູ້ຊື້ ຫ້ອງຊຸດໃນຄອນໂດມິນຽມ ທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ ມີສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃນຕອນດັ່ງກ່າວ ຕາມອັດຕາສ່ວນເນື້ອທີ່ຂອງຫ້ອງຊຸດຕໍ່ຕາແມັດໃນເນື້ອທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ ທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນບົດວິພາກເສດຖະກິດ-ເຕັກນິກຂອງຄອນໂດມິນຽມ ແລະ ມີກໍາມະສິດໃນຫ້ອງຊຸດທີ່ຊື້ນັ້ນ ຕາມສັນຍາ.

ສໍາລັບຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ ທີ່ຊື້ຫ້ອງຊຸດໃນຄອນໂດມິນຽມ ມີແຕ່ກໍາມະສິດໃນຫ້ອງຊຸດເທົ່ານັ້ນຢ່າງຍາວນານ ໂດຍມີກໍານົດເວລາຕາມອາຍຸຂອງສິ່ງປຸກສ້າງ. ສ່ວນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມນັ້ນ ຍັງເປັນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງນິຕິບຸກຄົນທີ່ເປັນເຈົ້າຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ.

ຖ້າເປັນທີ່ດິນຂອງລັດ ຜູ້ຊື້ຫ້ອງຊຸດໃນຄອນໂດມິນຽມ ຈະເປັນພົນລະເມືອງລາວ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວກໍາມະສິດ ຈະມີແຕ່ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດຮ່ວມກັນເທົ່ານັ້ນ.

ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງກໍາມະສິດໃນຫ້ອງຊຸດ ຕ້ອງຂຶ້ນທະບຽນກໍາມະສິດ ນໍາຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ໝວດທີ 2

ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ມາດຕາ 133 (ປັບປຸງ) ສິດຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ;
2. ຊົມໃຊ້ທີ່ດິນ;
3. ໄດ້ຮັບໝາກຜົນຈາກທີ່ດິນ;
4. ໂອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ;
5. ສືບທອດສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ.

ສໍາລັບຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມການອະນຸຍາດຂອງລັດນັ້ນ ຈະໄດ້ຮັບສິດດັ່ງກ່າວ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 131 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 134 (ປັບປຸງ) ສິດປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ

ສິດປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ ແມ່ນ ສິດໃນການຄຸ້ມຄອງ, ຮັກສາທີ່ດິນ ເພື່ອໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງທີ່ແນ່ນອນ.

ມາດຕາ 135 (ປັບປຸງ) ສິດຊົມໃຊ້ທີ່ດິນ

ສິດຊົມໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນ ສິດໃນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມການຈັດສັນທີ່ດິນຂອງລັດ ແລະ ກົດໝາຍໂດຍບໍ່ໃຫ້ມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ.

ມາດຕາ 136 (ປັບປຸງ) ສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນຈາກທີ່ດິນ

ສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນຈາກທີ່ດິນ ແມ່ນ ສິດເກັບກູ້ໝາກຜົນ ຫຼື ລາຍໄດ້ຈາກທີ່ດິນ ທີ່ຕົນໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ນັ້ນ ເປັນຕົ້ນ ຜົນຜະລິດ, ຄ່າເຊົ່າ, ການນຳໄປເປັນຫຼັກຊັບຄຳປະກັນ.

ມາດຕາ 137 (ປັບປຸງ) ສິດໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ສິດໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນ ສິດໃນການເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ ດ້ວຍການຂາຍ, ມອບ, ຍົກ ຫຼື ແລກປ່ຽນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ການເອົາເຂົ້າເປັນຮຸ້ນ.

ມາດຕາ 138 (ປັບປຸງ) ສິດສືບທອດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ສິດສືບທອດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນ ສິດໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ ທີ່ໄດ້ເສຍຊີວິດ ຊຶ່ງຕົກທອດມາຍັງຜູ້ມີສິດສືບທອດ ຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ຝັນກຳ.

ມາດຕາ 139 (ໃໝ່) ການເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນເຂົ້າເປັນຮຸ້ນ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ ສາມາດເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຕົນເຂົ້າເປັນຮຸ້ນຮ່ວມທຶນກັບວິສາຫະກິດຂອງຄົນລາວ ຫຼື ຄົນຕ່າງປະເທດ ທີ່ຈົດທະບຽນຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ດ້ວຍການປະເມີນມູນຄ່າທີ່ດິນ ແລະ ຈົດທະບຽນປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 105 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້. ສ່ວນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ໄດ້ມາຈາກການຊື້ ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດນັ້ນ ສາມາດເອົາເຂົ້າເປັນຮຸ້ນຮ່ວມທຶນກັບວິສາຫະກິດຂອງຄົນລາວ ຫຼື ຄົນຕ່າງປະເທດ ໄດ້ໝື່ອນກັນ.

ຂັ້ນຕອນ, ວິທີການ ແລະ ການແກ້ໄຂບັນຫາການເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເຂົ້າເປັນຮຸ້ນຮ່ວມທຶນກັບວິສາຫະກິດຂອງຄົນລາວ ແລະ ຄົນຕ່າງປະເທດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນວັກທີໜຶ່ງຂອງມາດຕານີ້ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍວິສາຫະກິດ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 140 (ປັບປຸງ) ສິດຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ

ອົງການຈັດຕັ້ງຝັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ລວມທັງລວມໝູ່ ທີ່ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ມີສິດປົກປັກຮັກສາ, ສິດຊົມໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດທີ່ຕົນຄຸ້ມຄອງເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ບໍ່ມີສິດ ໂອນ, ສືບທອດ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ໃຫ້ເຊົ່າ, ສຳປະທານ ຫຼື ເອົາໄປເປັນຫຼັກຊັບຄຳປະກັນ.

ກະຊວງການເງິນ ຕົກລົງໃຫ້ລັດວິສາຫະກິດ ເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດໄປເປັນຮຸ້ນ ຫຼື ເປັນຫຼັກຊັບຄຳປະກັນໄດ້ນຳທະນາຄານ ຫຼື ສະຖາບັນການເງິນອື່ນ ທີ່ເຄື່ອນໄຫວຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຢູ່ ສປປ ລາວ ບົນພື້ນຖານຄວາມເປັນເອກະພາບກັນກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນຂອບເຂດກຳນົດເວລາທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກລັດຖະບານ.

ມາດຕາ 141 (ປັບປຸງ) ພັນທະຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ລວມທັງ ອົງການຈັດຕັ້ງຝັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ຕາມແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ;
2. ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ, ໃນກໍລະນີ ຕ້ອງການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ ຕ້ອງຂໍອະນຸຍາດຈາກຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເສຍກ່ອນ;
3. ປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ ໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບດີ, ບໍ່ເຮັດໃຫ້ດິນມີການເຊາະເຈື່ອນ, ຍຸບລົງ, ເສື້ອມໂຊມ, ຮັກສາຄຸນນະພາບ ໃຫ້ເໝາະສົມກັບແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ, ບໍ່ສ້າງຜົນກະທົບອັນບໍ່ດີຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ, ບໍ່ເຮັດໃຫ້ເນື້ອທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດຫຼຸດລົງ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
4. ບໍ່ລະເມີດສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ອື່ນ;
5. ປະຕິບັດທາດສະພາບຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ;
6. ເສຍອາກອນ, ຄ່າທຳນຽມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;
7. ປະຕິບັດພັນທະອື່ນຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 142 (ໃໝ່) ທາດສະພາບ

ທາດສະພາບ ແມ່ນ ສະພາວະຄວາມເປັນຈິງທີ່ຕ້ອງຍອມຮັບ ຊຶ່ງເກີດຂຶ້ນຈາກທຳມະຊາດ ແລະ ຖືກກຳນົດໃນກົດໝາຍ, ສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ.

ທາດສະພາບ ຕາມທຳມະຊາດ ແລະ ກົດໝາຍ ແມ່ນການນຳໃຊ້ ຫຼື ການໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນອື່ນ ເພື່ອເພີ່ມປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ທີ່ດິນຂອງຕົນ ໃນການຂໍອະນຸຍາດໃຫ້ມີທາງຜ່ານ, ການເນັງ ຫຼື ວາງທ່າສາຍໄຟຝ້າຜ່ານ ແລະ ໃຫ້ນ້ຳຮ່ອງໄຫຼຜ່ານ.

ທາດສະພາບຕາມສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ ແມ່ນການນຳໃຊ້ ຫຼື ການໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນອື່ນ ເພື່ອເພີ່ມປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ທີ່ດິນຂອງຕົນ ຕາມຈຸດປະສົງ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ. ທາດສະພາບດັ່ງກ່າວ ໄດ້ມານັບແຕ່ເວລາທີ່ໄດ້ຈົດທະບຽນທາດສະພາບຢ່າງຖືກຕ້ອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນປະມວນກົດໝາຍແຜ່ງ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ການຈົດທະບຽນທາດສະພາບ ແລະ ສິດເໜືອທີ່ດິນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 104 ແລະ 105 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 143 (ປັບປຸງ) ການອະນຸຍາດໃຫ້ ມີທາງ, ເນັງສາຍໄຟຝ້າຜ່ານ ແລະ ນ້ຳຮ່ອງໄຫຼຜ່ານ

ບຸກຄົນໃດທີ່ມີເຮືອນ ຊຶ່ງຖືກປິດລ້ອມດ້ວຍເຮືອນ ຫຼື ທີ່ດິນ ຊຶ່ງຜູ້ອື່ນມີສິດນຳໃຊ້ ໂດຍບໍ່ມີທາງຜ່ານອອກໄປສູ່ຫົນທາງໄດ້ ບຸກຄົນນັ້ນກໍມີສິດຮ້ອງຂໍທາງຜ່ານຈາກຜູ້ທີ່ມີສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃກ້ຫົນທາງກວ່າໝູ່. ຜູ້ມີສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ຖືກຮ້ອງຂໍນັ້ນ ຕ້ອງອະນຸຍາດໃຫ້ທາງຜ່ານ ແຕ່ມີສິດຮ້ອງຂໍເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍແກ່ຜົນລະປຸກ ຫຼື ສິ່ງທີ່ກໍ່ສ້າງ ຈາກການນຳໃຊ້ທີ່ດິນເປັນທາງຜ່ານນັ້ນ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການເນັງ ຫຼື ວາງທ່າ, ສາຍໄຟຝ້າ, ສາຍໂທລະສັບ, ຊຸດຮ່ອງ ຫຼື ວາງທ່າລະບາຍນ້ຳ, ທ່ານ້ຳປະປາຜ່ານທີ່ດິນຂອງຜູ້ມີສິດນຳໃຊ້ ຊຶ່ງພາໃຫ້ຕົ້ນໄມ້ ຫຼື ຜົນລະປຸກຂອງຜູ້ກ່ຽວ ຖືກທຳລາຍ ຫຼື

ພາໃຫ້ມີຄວາມເສຍຫາຍແລ້ວ ບຸກຄົນນັ້ນ ກໍອາດຂໍເອົາຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງມາຈາກການກະທຳນັ້ນໄດ້. ຖ້າວ່າ ຜູ້ມີສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຫາກໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດນຳແລ້ວ ກໍບໍ່ໃຫ້ຄິດໄລ່ຄ່າເສຍຫາຍນັ້ນອີກ.

ບຸກຄົນໃດທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນ ໃນການເບິ່ງນ້ຳອອກຈາກທີ່ດິນບ່ອນຕົນຢູ່ ກໍມີສິດຮ້ອງຂໍ ຊຸດຮ່ອງເບິ່ງນ້ຳຜ່ານທີ່ດິນຂອງຜູ້ຢູ່ລຸ່ມຖັດຕົນ ຫຼື ຜູ້ຢູ່ໃກ້ຄອງນ້ຳ. ຜູ້ຖືກຮ້ອງຂໍ ກໍຕ້ອງອະນຸຍາດໃຫ້ຊຸດຮ່ອງ ເບິ່ງນ້ຳ ແຕ່ມີສິດຮ້ອງຂໍເອົາຄ່າເສຍຫາຍແກ່ຜົນລະປຸກ ຫຼື ສິ່ງປຸກສ້າງຈາກການຊຸດຮ່ອງເບິ່ງນ້ຳນັ້ນ. ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ຊຸດຮ່ອງເບິ່ງນ້ຳຕ້ອງຮັກສາອະນາໄມ ແລະ ສະພາບຂອງຮ່ອງນ້ຳໃຫ້ເໝາະສົມ.

ໝວດທີ 3

ການເສຍສິດ, ການຖອນສິດ ແລະ ສິນສຸດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ມາດຕາ 144 (ປັບປຸງ) ການເສຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຈະເສຍສິດ ໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ບໍ່ເສຍຄ່າທຳນຽມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕໍ່ເນື່ອງ ສາມປີ;
2. ບໍ່ມີການພັດທະນາ ຫຼື ບໍ່ທຳການຜະລິດ ໃນປີທີ ສອງ ເປັນຕົ້ນໄປ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ນອກຈາກເສຍຄ່າທຳນຽມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄົບຖ້ວນແລ້ວ ຍັງຈະຖືກກ່າວເຕືອນໂດຍແຈ້ງໃຫ້ ຜູ້ກ່ຽວຂ້າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ. ໃນປີທີ ສາມ ຈະຖືກປັບໃໝ ຫ້າສິບສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງຈຳນວນເງິນທີ່ຕ້ອງເສຍ ຄ່າທຳນຽມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ. ໃນປີທີສີ່ ຈະຖືກປັບໃໝ ຮ້ອຍສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງຈຳນວນເງິນທີ່ຕ້ອງເສຍຄ່າທຳນຽມ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ. ໃນປີທີ ຫ້າ ຈະຖືກປັບໃໝ ຫ້າສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງມູນຄ່າທີ່ດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ປະເມີນໄວ້ຂອງມູນຄ່າ ທີ່ດິນ ໃນແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ. ໃນປີທີຫົກ ຫາກຍັງບໍ່ປະຕິບັດ ແມ່ນຈະເສຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
3. ບໍ່ເສຍຄ່າເຊົ່າ ຫຼື ຄ່າສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດຕາມສັນຍາ ຕໍ່ເນື່ອງກັນເປັນເວລາ ສອງ ປີ;
4. ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ລັດມອບໃຫ້ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ ພາຍຫຼັງໄດ້ມີການແຈ້ງເຕືອນ ເປັນລາຍລັກອັກສອນ;
5. ບໍ່ທວງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຕົນຕາມກຳນົດເວລາຂອງອາຍຸຄວາມໃນການຮ້ອງຝ່ອງ;
6. ຖືກສານຕັດສິນ ໃຫ້ເສຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
7. ກໍລະນີທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 147 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແລະ ກໍລະນີອື່ນ.

ມາດຕາ 145 (ໃໝ່) ການເສຍ ແລະ ຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ

ອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ມະຫາຊົນ ລວມທັງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ ແລະ ລັດວິສາຫະກິດ ທີ່ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ຫາກບໍ່ວາງ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ ແລະ ບໍ່ເສຍຄ່າທຳນຽມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ພາຍ ໃນເວລາ ສາມປີ ຈະເສຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ.

ລັດຖະບານ ຕົກລົງຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດຄືນຈາກອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວ ລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ລວມທັງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ ແລະ ລັດວິ ສາຫະກິດຂັ້ນສູນກາງ ຕາມການສະເໜີຂອງກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ ຕົກລົງຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດຄືນຈາກອົງການ ຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ລວມທັງການຈັດ ຕັ້ງລວມໝູ່ ແລະ ລັດວິສາຫະກິດຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ຕາມການສະເໜີຂອງພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ.

ສໍາລັບການຖອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດຈາກບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ບໍ່ມີ ການນໍາໃຊ້ຕົວຈິງ ຫຼື ນໍາໃຊ້ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ສັນຍາ, ບໍ່ເສຍຄ່າທໍານຽມການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ເປັນຕົ້ນ ການຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ໃຫ້ຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ, ໃຫ້ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນ ທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຜູ້ຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາ ສະເໜີລັດຖະບານ ຫຼື ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ພິ ຈາລະນາຖອນ ບົນພື້ນຖານການເປັນເອກະພາບກັບຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 146 (ໃໝ່) ການຖອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ມີແຕ່ສານເທົ່ານັ້ນ ເປັນຜູ້ພິຈາລະນາຕັດສິນ ໃນການຖອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຕາມກົດໝາຍ, ຍົກເວັ້ນກໍລະນີທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນວັກທີ ສອງ, ວັກທີ ສາມ ແລະ ວັກທີ ສີ່ ຂອງມາດຕາ 145 ຂອງກົດໝາຍ ສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 147 (ປັບປຸງ) ການສິ້ນສຸດສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຈະສິ້ນສຸດສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ສະລະສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ;
2. ໂອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ ເພື່ອນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນສາທາລະນະປະໂຫຍດ ຫຼື ໂຄງການພັດ ທະນາຂອງລັດ;
3. ຖືກຖອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 145 ແລະ 146 ຂອງກົດ ໝາຍສະບັບນີ້;
4. ໂອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ;
5. ເສຍສິນຊາດລາວ;
6. ເສຍຊີວິດໂດຍບໍ່ມີຜູ້ສືບທອດ;
7. ລັດຖະບານ ຫຼື ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໄດ້ມອບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ໃຫ້ປະຊາຊົນ ໃນສະໄໝຕໍ່ສູ້ກູ້ຊາດ;
8. ຜູ້ທີ່ບໍ່ໄດ້ທວງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຕົນຄືນ ກ່ອນປີ 1994 ຕາມດໍາລັດຂອງສະພາລັດ ຖະມົນຕີວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ ແລະ ເຮືອນຂອງພວກປະຕິການທີ່ສານຕັດສິນພວກໂຕນໜີ ແລະ ສໍາມະນາກອນ ສະ ບັບເລກທີ 129/ກປສລ, ລົງວັນທີ 18 ພະຈິກ 1989 ແລະ ກ່ອນປີ 1996 ຕາມດໍາລັດຂອງນາຍົກລັດຖະມົນ ຕີວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ ສະບັບເລກທີ 99/ນຍ, ລົງວັນທີ 19 ທັນວາ 1992;
9. ມອບໃຫ້ເປັນຊັບສົມບັດສ່ວນລວມ ໃນສະໄໝຕໍ່ສູ້ກູ້ຊາດກໍຄືໃນສະໄໝປັດຈຸບັນ;
10. ບໍ່ໄດ້ທວງຄືນ ຈາກບຸກຄົນອື່ນທີ່ໄດ້ເຂົ້າໄປຄອບຄອງນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ດ້ວຍຄວາມບໍ່ ລິສຸດໃຈ, ເປີດເຜີຍ, ສະຫງົບ ແລະ ຕໍ່ເນື່ອງ ເປັນເວລາ ຊາວປີ ຂຶ້ນໄປ ນັບແຕ່ວັນເຂົ້າຄອບຄອງ.

ພາກທີ IX

ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ມາດຕາ 148 (ໃໝ່) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ

ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແມ່ນ ການໃຊ້ແທນຄືນ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການລະເມີດກົດໝາຍ, ທາດສະພາບ ແລະ ການໂອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ ດ້ວຍການທົດແທນທີ່ດິນບ່ອນໃໝ່, ດ້ວຍວັດຖຸ ຫຼື ເງິນ ແລະ ອື່ນໆ ໂດຍອີງໃສ່ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນໃນແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 149 (ປັບປຸງ) ສາເຫດຂອງການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ

ສາເຫດຂອງການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ການກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ຍ້ອນການລະເມີດກົດໝາຍ;
2. ການກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ຈາກທາດສະພາບ;
3. ການກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ຈາກການໂອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ.

ມາດຕາ 150 (ປັບປຸງ) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຍ້ອນການລະເມີດກົດໝາຍ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຕົນ ຫາກໄດ້ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ອື່ນ ຫຼື ສາທາລະນະ ຕ້ອງໄດ້ທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເກີດຈາກການກະທໍາຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 151 (ປັບປຸງ) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຈາກທາດສະພາບ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງໃດ ທີ່ໄດ້ຮັບປະໂຫຍດຈາກທາດສະພາບຂອງຜູ້ອື່ນ ຊຶ່ງໄດ້ຈົ່ງທາງທຽວ, ຮ່ອງນໍ້າໃຫ້ແກ່ຕົນ ພາໃຫ້ຜົນລະບຸກ, ສິ່ງປຸກສ້າງຂອງຜູ້ນັ້ນ ຫຼື ຂອງສາທາລະນະໄດ້ຮັບຄວາມເສຍຫາຍແລ້ວ ຕ້ອງໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 152 (ປັບປຸງ) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຈາກການໂອນເອົາສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ

ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຈາກການໂອນເອົາສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຈາກກິດຈະການສາທາລະນະປະໂຫຍດ;
2. ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຈາກກິດຈະການ ການລົງທຶນ.

ມາດຕາ 153 (ປັບປຸງ) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຈາກກິດຈະການສາທາລະນະປະໂຫຍດ

ເມື່ອມີຄວາມຈໍາເປັນ ຕ້ອງໄດ້ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ເຂົ້າໃນກິດຈະການສາທາລະນະປະໂຫຍດ ລັດຈະໂອນເອົາສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນຄືນ ໂດຍລັດຕ້ອງໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວ ເປັນຕົ້ນ ການກໍ່ສ້າງ ຖະໜົນຫົນທາງ, ໂຮງຮຽນ, ໂຮງໝໍ, ສວນສາທາລະນະ, ສະໜາມບິນ, ແລວສາຍສົ່ງໄຟຟ້າ, ຮ່ອງລະບາຍນໍ້າ, ຊົນລະປະທານ, ນໍ້າປະປາ, ສະໜາມຂີ້ເຫຍື້ອ, ບ່ອນບໍາບັດຂີ້ເຫຍື້ອ.

ໃນການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳມະການປະເມີນຄວາມເສຍຫາຍຊັບສິນເທິງໜ້າດິນ ແລະ ລາຄາທີ່ດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 109 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 154 (ໃໝ່) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຈາກກິດຈະການ ການລົງທຶນ

ເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນ ຕ້ອງໄດ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ເຂົ້າໃນກິດຈະການລົງທຶນ, ການເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນ ຕາມແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ລັດຈະໂອນເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນຄືນ ໂດຍລັດຕ້ອງໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວ ເປັນຕົ້ນ ໂຄງການ ກະສິກຳ, ປູກໄມ້, ການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່, ການພັດທະນາແຫຼ່ງພະລັງງານໄຟຟ້າ, ຖະໜົນຫົນທາງ, ເຂດອຸດສາຫະກຳ ຫຼື ນິຄົມອຸດສາຫະກຳ, ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ.

ໃນການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳມະການປະເມີນຄວາມເສຍຫາຍຊັບສິນເທິງໜ້າດິນ ແລະ ລາຄາທີ່ດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 109 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ຂະແໜງການທີ່ຮັບຜິດຊອບໂຄງການ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ, ເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 155 (ໃໝ່) ການກຳນົດ ແລະ ຈ່າຍ ຄ່າເສຍຫາຍຈາກການໂອນເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ

ຄ່າເສຍຫາຍຈາກການໂອນເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ ເພື່ອກິດຈະການສາທາລະນະປະໂຫຍດ ແລະ ກິດຈະການການລົງທຶນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 153 ແລະ 154 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ໃຫ້ເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ ເປັນຜູ້ກຳນົດ ບົນພື້ນຖານການຮັບຮອງຂອງສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ.

ການຈ່າຍຄ່າເສຍຫາຍຈາກການໂອນເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ ຕ້ອງດຳເນີນກ່ອນການໂອນເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນຄືນ ໂດຍອີງໃສ່ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ ແລະ ຊັບສິນ.

**ພາກທີ X
ທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ**

ມາດຕາ 156 (ໃໝ່) ທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ປະກອບດ້ວຍ ການບໍລິການສຳຫຼວດ, ວັດແທກ, ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ, ການຊື້ ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການບໍລິການອື່ນກ່ຽວກັບທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 157 (ໃໝ່) ເງື່ອນໄຂຂອງຜູ້ດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ຜູ້ດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ຖືສັນຊາດລາວ ສຳລັບທຸລະກິດການຊື້ ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
2. ມີເງື່ອນໄຂຄົບຖ້ວນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍວິສາຫະກິດ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
3. ມີນັກວິຊາການທີ່ມີຄວາມຮູ້ ແລະ ປະສົບການດ້ານວຽກງານທີ່ດິນ ແຕ່ ສາມປີ ຂຶ້ນໄປ ໂດຍມີການຢັ້ງຢືນການປະຕິບັດວຽກງານຕົວຈິງ.

ມາດຕາ 158 (ໃໝ່) ການດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ຕ້ອງ ຍື່ນຄຳຮ້ອງ ພ້ອມດ້ວຍເອກະສານປະກອບ ຕໍ່ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າ ດ້ວຍການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຂໍອະນຸຍາດທາງດ້ານວິຊາການນຳຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳ ມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ພາກທີ XI

ຂໍ້ຫ້າມ

ມາດຕາ 159 (ໃໝ່) ຂໍ້ຫ້າມສຳລັບບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ

ຫ້າມບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ມີພິດຕິກຳ ດັ່ງນີ້:

1. ບຸກລຸກ ຫຼື ຕັ້ງຖິ່ນຖານຢູ່ເຂດບໍລິເວນທີ່ດິນປ່າປ້ອງກັນ, ປ່າສະຫງວນ, ທີ່ດິນບໍລິເວນ ແຫຼ່ງນ້ຳ ທີ່ສະຫງວນໄວ້ ແລະ ເຂດສະຫງວນຂອງລັດ;
2. ປອມແປງ ໃບຕາດິນ, ຕາປະທັບ, ລາຍເຊັນ ຫຼື ເອກະສານອື່ນ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ;
3. ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ ຫຼື ກົດໝາຍ;
4. ຍ້າຍ, ປ່ຽນແປງ ຫຼື ທຳລາຍ ຫຼັກເຂດແດນທີ່ດິນ;
5. ຊື້ ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ;
6. ເອົາທີ່ດິນຂອງລັດ ລວມທັງທີ່ດິນລວມໝູ່ຂອງບ້ານ ໃຫ້ເຊົ່າ, ແລກປ່ຽນ, ຂາຍ, ຄຳ ປະກັນ ຫຼື ມອບ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ;
7. ຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ ແລະ ເປົ້າໝາຍການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
8. ລະເມີດສັນຍາ ຊື້ ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນ, ຫຼີກລ່ຽງການເສຍ ຄ່າເຊົ່າ ຫຼື ຄ່າສຳປະທານທີ່ດິນ, ຄ່າຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ຄ່າທຳນຽມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ອາກອນ, ຄ່າທຳ ນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ;
9. ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ຫຼື ນາບຊຸ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ ຫຼື ພະນັກງານ;
10. ປະຕິເສດການໃຫ້ການຮ່ວມມື ຫຼື ຂັດຂວາງ ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ;
11. ມີພິດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 160 (ໃໝ່) ຂໍ້ຫ້າມສຳລັບເຈົ້າໜ້າທີ່ ແລະ ພະນັກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ຫ້າມເຈົ້າໜ້າທີ່ ແລະ ພະນັກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ມີພິດຕິກຳ ດັ່ງນີ້:

1. ສວຍໃຊ້ສິດອຳນາດ, ຕຳແໜ່ງ, ໜ້າທີ່ຂອງຕົນ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ, ຄອບຄົວ, ໝູ່ຄະນະ, ຝັກພວກ, ຈຸ່ມເຈື້ອ ແລະ ຍາດຜີ້ນ້ອງ;
2. ທວງເອົາ, ຂໍເອົາ ຫຼື ຮັບເອົາ ສິນບົນ;

3. ໃຊ້ສິດໜ້າທີ່ເກີນຂອບເຂດ ຊຶ່ງກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ລວມໝູ່ ຫຼື ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງປະຊາຊົນ ຫຼື ນັກລົງທຶນທັງພາຍໃນ ຫຼື ຕ່າງປະເທດ;
4. ເມີນເສີຍ, ເລີ່ມເລີ່ມຕໍ່ການປະຕິບັດໜ້າທີ່, ບົດເບືອນຂໍ້ມູນ, ກົດໝ່ວງ, ຖ່ວງດົງ ການພິຈາລະນາເອກະສານກ່ຽວກັບທີ່ດິນ;
5. ອະນຸຍາດໃຫ້ເຄື່ອນໄຫວ ຫຼື ປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ບໍ່ວ່າໃນກໍລະນີໃດກໍຕາມ ທີ່ຍັງມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງ;
6. ອອກໃບຕາດິນຊ້ຳຊ້ອນ, ອອກໜັງສືຢັ້ງຢືນກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ເປັນຕົ້ນ ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ, ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ, ທີ່ດິນປ່າປ່ອງກັນ, ທີ່ດິນປ່າສະຫງວນ, ທີ່ດິນປ່າຜະລິດ, ທີ່ດິນເຂດຫວງຫ້າມຂອງລັດ;
7. ປະຕິບັດໜ້າທີ່ໂດຍບໍ່ມີຄວາມຍຸຕິທຳ, ລ່າອຽງ, ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕໍ່ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ຫຼື ລວມໝູ່;
8. ເປັນນາຍໜ້າ, ທີ່ປຶກສາ ໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ;
9. ເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນທີ່ເປັນຄວາມລັບ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
10. ປອມແປງ ເອກະສານກ່ຽວກັບທີ່ດິນ, ລາຍເຊັນ ຫຼື ຕາປະທັບ;
11. ທຳລາຍຫຼັກຖານ, ເອກະສານກ່ຽວກັບທີ່ດິນ, ຍ້າຍ, ປ່ຽນແປງ ຫຼື ທຳລາຍ ຫຼັກເຂດແດນທີ່ດິນ;
12. ມີພິດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດກົດໝາຍ.

ພາກທີ XII

ການແກ້ໄຂ ບັນຫາ ແລະ ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ມາດຕາ 161 (ປັບປຸງ) ການແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ມີລັກສະນະບໍລິຫານກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ການແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ມີລັກສະນະບໍລິຫານກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ແມ່ນ ການແກ້ໄຂບັນຫາກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ, ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ, ບໍ່ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມກຳນົດເວລາພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຮັບມອບ, ບໍ່ເສຍອາກອນ, ຄ່າທຳນຽມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ເຂດແດນ ແລະ ບັນຫາທີ່ດິນອື່ນທີ່ມີລັກສະນະບໍລິຫານຕາມກົດໝາຍ.

ບັນຫາທີ່ມີລັກສະນະບໍລິຫານກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ເກີດຂຶ້ນຢູ່ທ້ອງຖິ່ນໃດ ຫຼື ຂະແໜງການໃດ ແມ່ນໃຫ້ທ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ຮ່ວມກັບຂະແໜງການທີ່ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນ ເປັນເຈົ້າການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ແກ້ໄຂກ່ອນ ໂດຍໃຫ້ເກັບຂໍ້ມູນຢ່າງລະອຽດ ແລະ ປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ອົງການປົກຄອງບ້ານບ່ອນທີ່ດິນນັ້ນຕັ້ງຢູ່ ແລ້ວສະເໜີໃຫ້ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ເປັນຜູ້ຕົກລົງຕາມກົດໝາຍ.

ໃນກໍລະນີຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ຫາກບໍ່ພໍໃຈຕໍ່ການຕົກລົງແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ມີລັກສະນະບໍລິຫານກ່ຽວກັບທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ກໍ່ມີສິດສະເໜີໃຫ້ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ເປັນຜູ້ຄົ້ນຄວ້າ, ກວດກາ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງກ່າວຕາມກົດໝາຍ ໂດຍໃຫ້ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ເປັນໃຈກາງສົມທົບກັບພະແນກການ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ຖ້າຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ຫາກຍັງບໍ່ພໍໃຈຕໍ່

ການຕົກລົງແກ້ໄຂນັ້ນ ອີງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຄູ່ກໍລະນີເປັນລາຍລັກອັກສອນນໍາບັນຫາດັ່ງກ່າວໄປຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານປະຊາຊົນ ເມື່ອພິຈາລະນາຕັດສິນຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 162 (ໃໝ່) ຮູບການການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ສາມາດດໍາເນີນດ້ວຍຮູບການໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ການປະນີປະນອມ ຫຼື ການໄກ່ເກ່ຍ;
2. ການແກ້ໄຂໂດຍອີງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ;
3. ການຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ;
4. ການແກ້ໄຂທີ່ມີລັກສະນະສາກົນ.

ມາດຕາ 163 (ໃໝ່) ການປະນີປະນອມ ຫຼື ການໄກ່ເກ່ຍ

ໃນກໍລະນີມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ, ຄູ່ກໍລະນີ ສາມາດເຈລະຈາດ້ວຍການປະນີປະນອມ ຫຼື ໄກ່ເກ່ຍກັນບົນພື້ນຖານຕ່າງຝ່າຍຕ່າງໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດທີ່ສົມເຫດສົມຜົນ ແລະ ເປັນທໍາ.

ມາດຕາ 164 (ໃໝ່) ການແກ້ໄຂໂດຍອີງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ

ໃນກໍລະນີເກີດຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ທີ່ພົວພັນກັບການດໍາເນີນທຸລະກິດ, ຄູ່ກໍລະນີສາມາດຮ້ອງຂໍຕໍ່ອີງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ເມື່ອພິຈາລະນາແກ້ໄຂ.

ມາດຕາ 165 (ປັບປຸງ) ການຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ

ໃນກໍລະນີເກີດຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ, ຄູ່ກໍລະນີມີສິດຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານປະຊາຊົນ ເມື່ອພິຈາລະນາຕັດສິນຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 166 (ໃໝ່) ການແກ້ໄຂທີ່ມີລັກສະນະສາກົນ

ການແກ້ໄຂທີ່ມີລັກສະນະສາກົນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມສິນທິສັນຍາ ແລະ ສັນຍາສາກົນທີ່ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ພາກທີ XIII

ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການກວດກາວຽກງານທີ່ດິນ

ໝວດທີ 1

ການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ

ມາດຕາ 167 (ປັບປຸງ) ອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ

ລັດຖະບານ ຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນຢ່າງລວມສູນ ແລະ ເປັນເອກະພາບໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ໂດຍມອບໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງ ແລະ

ເປັນເຈົ້າການປະສານສົມທົບກັບກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ, ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ, ກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ, ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ;
2. ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ;
3. ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ;
4. ໜ່ວຍງານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມບ້ານ ຊຶ່ງແມ່ນໜ່ວຍງານ

ດຽວກັນກັບໜ່ວຍງານເສດຖະກິດ-ການເງິນບ້ານ.

ມາດຕາ 168 (ປັບປຸງ) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ຄົ້ນຄວ້າສ້າງ ນະໂຍບາຍ, ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ;

2. ຜັນຂະຫຍາຍ ນະໂຍບາຍ, ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນໃຫ້ເປັນແຜນການ, ແຜນງານ, ໂຄງການ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ;

3. ໂຄສະນາ ເຜີຍແຜ່ ແລະ ສຶກສາອົບຮົບ ນະໂຍບາຍ, ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ;

4. ສົມທົບກັບກະຊວງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ດຳເນີນການສຳຫຼວດ, ເກັບກຳຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບັນດາກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລ້ວສັງລວມລາຍງານລັດຖະບານ;

5. ປະເມີນຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນຂອງບັນດາກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນໃນແຕ່ລະໄລຍະ ລວມທັງທົບທວນການປະຕິບັດແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ທຸກ ຫ້າ ປີ ແລ້ວລາຍງານຕໍ່ລັດຖະບານ;

6. ຄົ້ນຄວ້າການສະເໜີຫັນປ່ຽນທີ່ດິນຈາກປະເພດໜຶ່ງໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ເມື່ອຮັບປະກັນຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດຂອງຊາດ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ, ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ໃຫ້ມີຜົນກະທົບທາງລົບໜ້ອຍທີ່ສຸດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ;

7. ສະເໜີລັດຖະບານ ຕໍ່ກັບການຊື້ ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ໃຫ້ຜົນລະເມືອງລາວ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນມາດຕາ 125 ວັກທີ ໜຶ່ງ ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້;

8. ປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສ້າງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;

9. ຊີ້ນຳວຽກງານການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ, ອອກໃບຢັ້ງຢືນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ການພັດທະນາທີ່ດິນ, ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ, ການສ້າງສໍາມະໂນທີ່ດິນ, ປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ, ຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນເພື່ອປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ;

10. ຕິດຕາມ ກວດກາການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການດໍາເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ;

11. ຮັບຄໍາຮ້ອງ ຫຼື ຄໍາສະເໜີ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ດິນທາງດ້ານບໍລິຫານຕາມກົດໝາຍ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;

12. ສ້າງ, ບໍາລຸງ, ຍົກລະດັບ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນໍາໃຊ້ບຸກຄະລາກອນກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ;

13. ພົວພັນ ແລະ ຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ;

14. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານທີ່ດິນ ຕໍ່ລັດຖະບານຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;

15. ນໍາໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 169 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ຜັນຂະຫຍາຍ, ໂຄສະນາ ເຜີຍແຜ່, ສຶກສາອົບຮົມ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ນະໂຍບາຍ, ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ແຜນການ, ແຜນງານ, ໂຄງການ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ;

2. ຄົ້ນຄວ້າສ້າງແຜນຈັດສັນ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບພະແນກການ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;

3. ສ້າງ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນໍາໃຊ້ຖານຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ ໃຫ້ເຊື່ອມຕໍ່ກັບລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ;

4. ປະສານສົມທົບກັບພະແນກການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ໃນການປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ, ກວດກາການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ;

5. ສຳຫຼວດ, ວັດແທກ ເຂດພື້ນທີ່ດິນຂອງລັດ ພ້ອມທັງອອກໃບແຜນທີ່ ແລະ ໃບອະນຸຍາດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ເພື່ອໃຫ້ເຊົ່າ ແລະ ສໍາປະທານ;

6. ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະເໜີເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ ມອບ ຫຼື ຖອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມແຜນຈັດສັນ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ;

7. ສະເໜີເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ ຕໍ່ກັບການຊື້ ຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນ ຂອງລັດແບບມີກຳນົດໃຫ້ສະເພາະ ພົນລະເມືອງລາວ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ແລະ ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນ ມາດຕາ 125 ວັກທີ ສອງ ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້;

8. ຊີ້ນຳວຽກງານການ ສຳຫຼວດ, ວັດແທກ, ສອບຖາມສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ຂຶ້ນທະບຽນອອກ ໃບຕາດິນ, ອອກໃບຢັ້ງຢືນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ການພັດທະນາທີ່ດິນ, ການສ້າງສຳມະໂນທີ່ດິນ, ຈົດທະບຽນການ ເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ;

9. ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະເໜີອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ກ່ຽວກັບການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ ຈາກປະເພດໜຶ່ງ ໄປເປັນປະເພດອື່ນ;

10. ຝຶກລະນາການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນເພື່ອປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ ແລະ ອອກໃບອະນຸ ຍາດທາງດ້ານວິຊາການດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ;

11. ປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ ໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບພະແນກການ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ແລ້ວສະເໜີເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ ຕົກລົງບົນພື້ນຖານການຮັບຮອງຈາກ ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ;

12. ຄິດໄລ່ຄ່າທຳນຽມ ແລະ ເກັບຄ່າບໍລິການ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;

13. ຕິດຕາມ ກວດກາການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ເປັນຕົ້ນ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ, ເປົ້າໝາຍ ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ;

14. ຮັບຄຳຮ້ອງ ຫຼື ຄຳສະເໜີ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ດິນທາງດ້ານບໍລິຫານຕາມກົດໝາຍ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບພະແນກການ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;

15. ສົ່ງເສີມ, ບຳລຸງ, ຍົກລະດັບ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນໍາໃຊ້ບຸກຄະລາກອນກ່ຽວກັບວຽກງານ ທີ່ດິນ;

16. ພົວພັນ ແລະ ຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ ຕາມການມອບໝາຍຂອງຂັ້ນເທິງ;

17. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານທີ່ດິນໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳ ມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;

18. ນໍາໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 170 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນທ້ອງຖານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນ ເມືອງ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ໂຄສະນາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ນະໂຍບາຍ, ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ;

2. ສ້າງ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນໍາໃຊ້ຖານຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ທີ່ດິນໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ;

3. ປະສານສົມທົບກັບຫ້ອງການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງບ້ານ ໃນການປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ, ກວດກາການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ;

4. ສຳຫຼວດ, ວັດແທກ ແລະ ສອບຖາມສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ເພື່ອຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ, ອອກໃບຢັ້ງຢືນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ການພັດທະນາທີ່ດິນ, ການສ້າງສຳມະໂນທີ່ດິນ;

5. ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ແລະ ຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ລວມທັງ ການແປງແຍກ ແລະ ໂຮມຕອນດິນ, ຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;

6. ຄິດໄລ່ຄ່າທຳນຽມ ແລະ ເກັບຄ່າບໍລິການ ໃນການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;

7. ຕິດຕາມ ກວດກາການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເປັນຕົ້ນ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ, ເປົ້າໝາຍ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;

8. ຮັບຄຳຮ້ອງ ຫຼື ຄຳສະເໜີ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ດິນທາງດ້ານບໍລິຫານຕາມກົດໝາຍ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບຫ້ອງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງບ້ານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;

9. ສົ່ງເສີມ, ບຳລຸງ, ຍົກລະດັບ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ບຸກຄະລາກອນກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ ດິນ;

10. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານທີ່ດິນ ໃຫ້ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳ ມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;

11. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 171 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງໜ່ວຍງານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມບ້ານ ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ ໜ່ວຍງານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ບ້ານ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ;

2. ເກັບກຳຂໍ້ມູນສຳມະໂນທີ່ດິນ ຫຼື ສະຖິຕິການນຳໃຊ້ທີ່ດິນພາຍໃນບ້ານຂອງຕົນ;

3. ຍັ້ງຢືນເຄົ້າມູນທີ່ດິນ, ເຊັນຍັ້ງຢືນເອກະສານ, ສັນຍາ ແລະ ເອກະສານຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບທີ່ ດິນ;

4. ເຂົ້າຮ່ວມການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ;

5. ຕິດຕາມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເປັນຕົ້ນ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ, ເປົ້າໝາຍການນຳໃຊ້ ທີ່ດິນ;

6. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານທີ່ດິນ ໃຫ້ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳ ມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;

7. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 172 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ ແລະ ທີ່ດິນປ່າໄມ້ ລວມທັງທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳທີ່ນອນຢູ່ໃນປະເພດທີ່ດິນທີ່ຂະແໜງການຕົນຮັບຜິດຊອບ ໂດຍປະ ສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງ ທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ; ເປັນເຈົ້າການຮັບຜິດຊອບໃນການສ້າງແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ລະ ບຽບການກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ; ສ້າງຖານຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ; ຕິດຕາມ ກວດກາການນຳໃຊ້

ແລະ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນກະສິກໍາ ແລະ ທີ່ດິນປ່າໄມ້, ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 173 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງກະຊວງອຸດສາຫະກໍາ ແລະ ການຄ້າ

ກະຊວງອຸດສາຫະກໍາ ແລະ ການຄ້າ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາ ໃນພື້ນທີ່ອຸດສາຫະກໍາ ແລະ ນິຄົມອຸດສາຫະກໍາ ລວມທັງທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າທັນອນຢູ່ໃນປະເພດທີ່ດິນທີ່ຂະແໜງການຕົນຮັບຜິດຊອບ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ; ເປັນເຈົ້າການຮັບຜິດຊອບໃນການສ້າງແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ; ສ້າງຖານຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ; ຕິດຕາມ ກວດກາການນໍາໃຊ້ ແລະ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາໃນພື້ນທີ່ອຸດສາຫະກໍາ ແລະ ນິຄົມອຸດສາຫະກໍາ, ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 174 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່

ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາໃນພື້ນທີ່ພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ລວມທັງທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າທັນອນຢູ່ໃນປະເພດທີ່ດິນທີ່ຂະແໜງການຕົນຮັບຜິດຊອບ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ; ເປັນເຈົ້າການຮັບຜິດຊອບໃນການສ້າງແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ; ສ້າງຖານຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ; ຕິດຕາມ ກວດກາການນໍາໃຊ້ ແລະ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາໃນພື້ນທີ່ພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 175 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ

ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃນພື້ນທີ່ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ລວມທັງທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າທັນອນຢູ່ໃນປະເພດທີ່ດິນທີ່ຂະແໜງການຕົນຮັບຜິດຊອບ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ; ເປັນເຈົ້າການຮັບຜິດຊອບໃນການສ້າງແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ; ສ້າງຖານຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ; ຕິດຕາມ ກວດກາການນໍາໃຊ້ ແລະ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາໃນພື້ນທີ່ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ, ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 176 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ

ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປຸກສ້າງ ແລະ ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ ລວມທັງທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າທັນອນຢູ່ໃນປະເພດທີ່ດິນທີ່ຂະແໜງການຕົນຮັບ

ຜິດຊອບ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ; ເປັນເຈົ້າການຮັບຜິດຊອບໃນການສ້າງແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ; ສ້າງຖານຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ; ຕິດຕາມກວດກາການນຳໃຊ້ ແລະ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນປຸກສ້າງ ແລະ ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ, ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 177 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ

ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ ລວມທັງທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳທົນອນຢູ່ໃນປະເພດທີ່ດິນທີ່ຂະແໜງການຕົນຮັບຜິດຊອບ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ; ເປັນເຈົ້າການຮັບຜິດຊອບໃນການສ້າງແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ; ສ້າງຖານຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ; ຕິດຕາມກວດກາການນຳໃຊ້ ແລະ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນວັດທະນະທຳ, ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 178 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ ແລະ ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ

ກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ ແລະ ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ລວມທັງທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳທົນອນຢູ່ໃນປະເພດທີ່ດິນທີ່ຂະແໜງການຕົນຮັບຜິດຊອບ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ; ເປັນເຈົ້າການຮັບຜິດຊອບໃນການສ້າງແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ; ສ້າງຖານຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ; ຕິດຕາມ ກວດກາການນຳໃຊ້ ແລະ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 179 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ

ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ຄື:

ກ. ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ຄົ້ນຄວ້າສ້າງແຜນຈັດສັນທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບທ້ອງຖິ່ນຕົນ ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຕ່ລະໄລຍະ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ, ຈຸດພິເສດທ່າແຮງທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ທີ່ຕັ້ງພູມສັນຖານໃນທ້ອງຖິ່ນຕົນ ແລະ ວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງ

ກັນຄວາມສະຫງົບ ແລ້ວສະເໜີໃຫ້ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ພິຈາລະນາຮັບຮອງ ພ້ອມທັງລາຍງານໃຫ້ລັດຖະບານ;

2. ດຳເນີນການສຳຫຼວດ ແລະ ເກັບກຳຂໍ້ມູນເນື້ອທີ່ດິນໃນແຕ່ລະເຂດ, ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນທີ່ຢູ່ໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງທ້ອງຖິ່ນດິນ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການ ວາງຍຸດທະສາດ, ຈັດສັນ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໃຫ້ບັນລຸຕາມເປົ້າໝາຍ ແລະ ຕົວເລກຄາດໝາຍ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນແຜນແມ່ບົດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ;

3. ສ້າງຖານຂໍ້ມູນ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນໃນແຕ່ລະເຂດ, ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ຂອງພະແນກການ, ອົງການປົກຄອງເມືອງ, ເທດສະບານ, ນະຄອນ ແລະ ອົງການປົກຄອງບ້ານ ໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອສັງລວມລາຍງານລັດຖະບານ;

4. ຕິດຕາມ ກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງພະແນກການ, ອົງການປົກຄອງເມືອງ, ເທດສະບານ, ນະຄອນ ແລະ ອົງການປົກຄອງບ້ານ ໃນທຸກ ຫ້າປີ ແລ້ວລາຍງານຕໍ່ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ແລະ ລັດຖະບານ;

5. ສົມທົບກັບກະຊວງ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ພ້ອມທັງເພີ່ມທະວີການຕິດຕາມ ກວດກາ ແລະ ມີມາດຕະການແກ້ໄຂເດັດຂາດຕໍ່ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;

6. ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ; ຕົກລົງມອບສິດ ຫຼື ຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ໃຫ້ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນ ຕາມພາລະບົດບາດຂອງຕົນ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;

7. ຕົກລົງການຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ໃຫ້ສະເພາະພົນລະເມືອງລາວ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນມາດຕາ 125 ວັກທີ ສອງ ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້;

8. ເປັນເຈົ້າການຕິດຕາມ ກວດກາ ໂຄງການເຊົ່າ ແລະ ສຳປະທານທີ່ດິນ ທີ່ຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ອະນຸຍາດໃຫ້ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານ;

9. ເປັນເຈົ້າການຕິດຕາມ ກວດກາການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະເຂດ, ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ກະຊວງອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພ້ອມທັງມີມາດຕະການແກ້ໄຂເດັດຂາດຕໍ່ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ຈັບຈອງທີ່ດິນ, ຄອບຄອງທີ່ດິນທີ່ຜິດກົດໝາຍ ແລະ ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງທ້ອງຖິ່ນຢ່າງເຂັ້ມງວດ;

10. ກວດກາຄົນ, ປັບປຸງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄະລາກອນ ທີ່ປະຕິບັດບັນດາໜ້າວຽກແຕ່ຂໍ້ 1 ຫາ ຂໍ້ 9 ຂອງມາດຕານີ້ ແນໃສ່ຮັບປະກັນຄຸນນະພາບ ແລະ ມີມາດຕະຖານຄົບຖ້ວນ;

11. ກວດກາ ແລະ ປະເມີນກົນໄກການປະສານງານລະຫວ່າງພະແນກການພາຍໃນແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ ແລະ ອົງການປົກຄອງເມືອງ, ເທດສະບານ, ນະຄອນ ແລະ ອົງການປົກຄອງບ້ານ ໂດຍຮັບປະກັນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ປະຊາຊົນໃນແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ເຂົ້າໃນວຽກງານຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ;

12. ຈັດຕັ້ງໂຄສະນາ ແລະ ເຜີຍແຜ່ວຽກງານການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ ໃຫ້ທຸກພາກສ່ວນໃນສັງຄົມ ແລະ ປະຊາຊົນເຂົ້າໃຈ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຕາມກົດໝາຍຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ຂ. ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ເຂົ້າຮ່ວມໃນການຈັດສັນ ແລະ ວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນຕົນ;
2. ດຳເນີນການສຳຫຼວດ ແລະ ເກັບກຳຂໍ້ມູນເນື້ອທີ່ດິນ ໃນແຕ່ລະເຂດ, ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນທີ່ຢູ່ໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງເມືອງ, ເທດສະບານ, ນະຄອນ ແລ້ວລາຍງານໃຫ້ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງເພື່ອເປັນຂໍ້ມູນໃນການວາງແຜນຈັດສັນ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ບັນລຸຕາມເປົ້າໝາຍ ແລະ ຕົວເລກຄາດໝາຍ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນແຜນແມ່ບົດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ;
3. ສ້າງຖານ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນໃນແຕ່ລະເຂດ, ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ຂອງບັນດາທ້ອງຖານຂອງອົງການປົກຄອງເມືອງ, ເທດສະບານ, ນະຄອນ ແລະ ອົງການປົກຄອງບ້ານ ໃຫ້ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ເພື່ອສັງລວມລາຍງານລັດຖະບານ;
4. ສົມທົບກັບພະແນກການຂອງແຂວງ ແລະ ອົງການປົກຄອງບ້ານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ພ້ອມທັງເພີ່ມທະວີການຕິດຕາມ ກວດກາ ແລະ ມີມາດຕະການແກ້ໄຂເດັດຂາດຕໍ່ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທີ່ລະເມີດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;
5. ເຂົ້າຮ່ວມໃນການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນໃນແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນຕາມພາລະບົດບາດຂອງຕົນ;
6. ເຂົ້າຮ່ວມຕິດຕາມ ກວດກາ ໂຄງການເຊົ່າ ແລະ ສຳປະທານທີ່ດິນ ທີ່ຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ອະນຸຍາດໃຫ້ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານ;
7. ເປັນເຈົ້າການຕິດຕາມ ກວດກາການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະເຂດ, ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພ້ອມທັງມີມາດຕະການແກ້ໄຂເດັດຂາດຕໍ່ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທີ່ຈັບຈອງທີ່ດິນ, ຄອບຄອງທີ່ດິນທີ່ຜິດກົດໝາຍ ແລະ ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນຢ່າງເຂັ້ມງວດ;
8. ຈັດຕັ້ງໂຄສະນາ ແລະ ເຜີຍແຜ່ວຽກງານການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນໃຫ້ທຸກພາກສ່ວນໃນສັງຄົມ ແລະ ປະຊາຊົນເຂົ້າໃຈ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຕາມກົດໝາຍຢ່າງເຂັ້ມງວດ.
- ຄ. ອົງການປົກຄອງບ້ານ ນອກຈາກປະຕິບັດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 171 ຂອງກົດໝາຍສະບັບສະນີແລ້ວ ຍັງມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ໃຫ້ການຮ່ວມມືກັບອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ໃນການຜັນຂະຫຍາຍ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນໃຫ້ສຳເລັດຕາມແຜນການ ແລະ ຄາດໝາຍ;
2. ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງພາຍໃນບ້ານຂອງຕົນ ໃຫ້ທ້ອງຖານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ເພື່ອສັງລວມລາຍງານໃຫ້ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ;
3. ປຸກລະດົມໃຫ້ທຸກພາກສ່ວນໃນສັງຄົມ ແລະ ປະຊາຊົນໃນບ້ານຂອງຕົນເຂົ້າໃຈ ທັງປະກອບສ່ວນ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ ພ້ອມທັງປະຕິບັດ ຫຼື ເສຍຜົນທະຂອງຕົນ ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 180 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຂະແໜງການ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນ

ຂະແໜງການ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ວາງແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ລວມທັງເກັບກໍາ ແລະ ຂຶ້ນບັນຊີທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ແລະ ປະສານສົມທົບ, ໃຫ້ການຮ່ວມມືກັບຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຂະແໜງການທີ່ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດໃນການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ ກວດກາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານທີ່ດິນ ຕາມພາລະບົດບາດຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 181 (ປັບປຸງ) ເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ

ເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ ແມ່ນ ພະນັກງານທີ່ສັງກັດຢູ່ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຊຶ່ງຖືກແຕ່ງຕັ້ງໃຫ້ປະຕິບັດໜ້າທີ່ກວດກາການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມການມອບໝາຍ.

ເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ທວງເອົາ ແລະ ກວດກາເອກະສານທີ່ຈໍາເປັນ ກ່ຽວກັບການກວດກາການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈາກບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
2. ລົງກວດກາພື້ນທີ່, ທີ່ຕັ້ງຂອງທີ່ດິນ;
3. ໃຫ້ຄໍາແນະນໍາແກ່ຜູ້ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ;
4. ສະເໜີໂຈະ ຫຼື ຢຸດເຊົາກິດຈະການ ກ່ຽວກັບການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍ;
5. ສະເໜີໃຫ້ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຝ່າຍລະນາຖອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ ຕາມກົດໝາຍ;
6. ຝົວຜັນ ແລະ ປະສານສົມທົບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
7. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຂອງຕົນ ໃຫ້ອົງການທີ່ຕິດສັງກັດ;
8. ນໍາໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ຕາມການມອບໝາຍ.

ໝວດທີ 2

ການກວດກາວຽກງານທີ່ດິນ

ມາດຕາ 182 (ປັບປຸງ) ອົງການກວດກາວຽກງານທີ່ດິນ

ອົງການກວດກາວຽກງານທີ່ດິນ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ອົງການກວດກາພາຍໃນ ຊຶ່ງແມ່ນອົງການດຽວກັນກັບອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 167 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້;
2. ອົງການກວດກາພາຍນອກ ຊຶ່ງແມ່ນສະພາແຫ່ງຊາດ, ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ, ອົງການກວດກາລັດຖະບານ, ອົງການກວດກາລັດທຸກຂັ້ນ, ອົງການກວດສອບແຫ່ງລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົາລາວ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ແລະ ສີ່ມວນຊົນ.

ມາດຕາ 183 (ປັບປຸງ) ເນື້ອໃນການກວດກາ

ການກວດກາວຽກງານທີ່ດິນ ມີເນື້ອໃນ ດັ່ງນີ້:

1. ການປະຕິບັດນະໂຍບາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ;
2. ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ ຂອງອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ;
3. ການນຳໃຊ້ສິດ, ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ ແລະ ການນຳໃຊ້ມາດຕະການທາງດ້ານກົດໝາຍຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ.

ມາດຕາ 184 (ໃໝ່) ຮູບການການກວດກາ

ການກວດກາ ມີ ສາມ ຮູບການ ດັ່ງນີ້:

1. ການກວດກາຕາມປົກກະຕິ;
2. ການກວດກາໂດຍແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ລ່ວງໜ້າ;
3. ການກວດກາແບບກະທັນຫັນ.

ການກວດກາຕາມປົກກະຕິ ແມ່ນ ການກວດກາທີ່ມີລັກສະນະເປັນປະຈຳ ແລະ ມີກຳນົດເວລາອັນແນ່ນອນ ຊຶ່ງປະຕິບັດຢ່າງໜ້ອຍ ສອງ ຄັ້ງຕໍ່ປີ.

ການກວດກາໂດຍແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ລ່ວງໜ້າ ແມ່ນ ການກວດກາທີ່ມີການຮ້ອງຟ້ອງ ເມື່ອເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ ຊຶ່ງຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຖືກກວດກາຮູ້ກ່ອນລ່ວງໜ້າຢ່າງໜ້ອຍ ຊາວສີ່ ຊົ່ວໂມງ.

ການກວດກາແບບກະທັນຫັນ ແມ່ນ ການກວດກາໃນເວລາທີ່ມີເຫດການສັບສົນ ເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ຮີບດ່ວນ ໂດຍບໍ່ມີການແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຖືກກວດກາຮູ້ລ່ວງໜ້າ.

ການກວດກາ ໃຫ້ກວດທັງເອກະສານ ແລະ ການປະຕິບັດຕົວຈິງຢູ່ສະຖານທີ່ປະຕິບັດງານ.

ພາກທີ XIV

ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ມາດຕາ 185 (ປັບປຸງ) ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຜົນງານດີເດັ່ນ ໃນການປະຕິບັດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ເປັນຕົ້ນ ການຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ, ຜັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນຈະໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍ ຫຼື ນະໂຍບາຍອື່ນ ຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 186 (ປັບປຸງ) ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ໄດ້ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຈະຖືກສຶກສາອົບຮົມ, ກ່າວເຕືອນ, ລົງວິໄນ, ປັບໃໝ, ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທາງແຜ່ງ ຫຼື ຖືກລົງໂທດທາງອາຍາ ຕາມກົດໝາຍ.

ບຸກຄົນໃດ ຫາກໄດ້ກະທຳ ຫຼື ສົມຮູ້ຮ່ວມຄິດ ໃນການປອມແປງໃບຕາດິນ, ອອກໃບຕາດິນຊໍ້າຊ້ອນ ຫຼື ທັບຊ້ອນ ຈະຖືກປັບໃໝ ສອງ ເທົ່າຂອງມູນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ຖືກລົງໂທດທາງອາຍາ ຕາມກົດໝາຍ.

ໃນກໍລະນີ ກວດກາເຫັນບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ເປັນຜົນລະເມືອງລາວ ຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດ ລາວ ລວມທັງການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມການອະນຸຍາດຂອງລັດ ໂດຍໃສ່ຊື່ ຫຼື ບໍ່ໃສ່ຊື່ ຜົນລະເມືອງລາວໄວ້ ນອກຈາກຖືກປະຕິບັດມາດຕະການ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນວັກທີໜຶ່ງຂອງມາດຕານີ້ ແລ້ວ ແມ່ນໃຫ້ຮັບທີ່ດິນຕອນນັ້ນເປັນຂອງລັດ.

ພາກທີ XV ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 187 (ປັບປຸງ) ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ລັດຖະບານ ແຫ່ງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 188 (ປັບປຸງ) ຜົນສັກສິດ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ພາຍຫຼັງ ປະທານປະເທດ ແຫ່ງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ອອກລັດຖະດໍາລັດປະກາດໃຊ້ ສາມຮ້ອຍຫົກສິບຫ້າວັນ ແລະ ໄດ້ລົງຈົດໝາຍເຫດທາງ ລັດຖະການ ສິບຫ້າວັນ.

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ປ່ຽນແທນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ ສະບັບເລກທີ 04/ສພຊ, ລົງວັນທີ 21 ຕຸລາ 2003.

ຜູ້ລົງທຶນ ຫຼື ຜູ້ຜັດທະນາ ທີ່ໄດ້ເຊັນສັນຍາກ່ຽວກັບທີ່ດິນກັບ ລັດຖະບານ ຫຼື ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ພາຍໃຕ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນສະບັບປີ 2003 ນັ້ນ ຍັງຄົງສືບຕໍ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄດ້ ຈົນກວ່າສັນຍາຈະສິ້ນສຸດ. ຖ້າຜູ້ລົງທຶນ ຫຼື ຜູ້ຜັດທະນາ ຫາກມີຈຸດປະສົງປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍສະບັບນີ້ ກໍ່ມີສິດສະເໜີຕໍ່ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພາຍໃນເວລາ ໜຶ່ງຮ້ອຍຊາວວັນ, ຂະແໜງການດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ສະເໜີປະຕິບັດ.

ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ທີ່ມີສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຢ່າງຖືກຕ້ອງໃນໄລຍະຜ່ານມາ ຕ້ອງແກ້ໄຂໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍສະບັບນີ້ ພາຍໃນເວລາ ສາມປີ ນັບແຕ່ກົດໝາຍສະບັບນີ້ມີຜົນສັກສິດ ດ້ວຍຮູບການເຊົ່ານໍາລັດ ຖ້າຫາກກາຍກຳນົດນີ້ແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວຈະໝົດສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ລັດຖະບານ ໄດ້ມີການຕົກລົງເປັນກໍລະນີສະເພາະ. ສໍາລັບທີ່ດິນຂອງສະຖານທຸດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນນັ້ນ ລັດຖະບານ ເປັນຜູ້ຕົກລົງ.

ຂໍ້ກຳນົດ, ບົດບັນຍັດໃດ ທີ່ຂັດກັບກົດໝາຍສະບັບນີ້ ລ້ວນແຕ່ຖືກຍົກເລີກ.

